

KATERE ZVRSTI FILMOV GLEDAJO RAZLIČNE GENERACIJE?

Raziskovalna naloga s področja sociologije

Avtorici: Klara Podbevšek in Sara Maja Vodušek, 9. a

Mentorici: Danica Volčini in Vilma Vrtačnik Merčun

Domžale, marec 2023

KAZALO

	Stran
POVZETEK	3
1 UVOD	4
1.1 Cilji raziskave	4
1.2 Metode raziskovanja in potek dela	4
1.3 Hipoteze	5
2 TEORETIČNI DEL	5
2.1 Generacije	5
2.2 Vrste filmov glede na tehniko	7
2.3 Filmski žanri	8
2.4 Podobne raziskave	12
3 REZULTATI PRVE RAZISKAVE	13
4 REZULTATI DRUGE RAZISKAVE	14
4.1 Kako pogosto gledaš filme ali filmske/TV serije?	15
4.2 Katere filmske žanre najpogosteje gledaš?	17
4.3 Kateri filmski žanr gledaš najraje?	21
4.4 Zakaj se največkrat odločiš za ogled filma?	23
4.5 S kom najpogosteje gledaš filme?	26
4.6 Ali se po ogledu pogovarjaš o filmu?	27
5 RAZPRAVA	29
5.1 Katere filmske žanre gledajo posamezne generacije?	29
5.2 Ali na gledanost filmskih žanrov bolj vpliva pripadnost spolu ali generaciji?	31
5.3 Ali na razlike v druženju pri gledanju filmov bolj vpliva pripadnost spolu ali generaciji?	32
5.4 Ali so večje razlike v komunikaciji o filmih med spoloma ali med generacijami?	33
5.4 Preverjanje hipotez	33
6 ZAKLJUČEK	34
7 LITERATURA IN VIRI	34
8 PRILOGE	35
8.1 Anketa o filmih 1	35
8.2 Anketa o filmih 2	36
8.3 Rezultati ankete o filmih 2	37

Slika na naslovni strani: muzikal *Mamma Mia!* <https://moviesanywhere.com/movie/mamma-mia-the-movie> (16. 2. 2023).

POVZETEK

Z raziskavo sva želeli ugotoviti, katere zvrsti filmov ali serij najraje gledajo posamezne generacije in kako to vpliva na druženje in komunikacijo. Najprej sva izvedli anketiranje, v katerem je sodelovalo 51 anketirancev različnih generacij. Ker so bila anketna vprašanja pomanjkljiva, sva izvedli še drugo anketiranje, v katerem je sodelovalo 166 anketirancev različnih generacij. Rezultati so pokazali, da anketiranci najraje gledajo drame (17 %), komedije (16 %), kriminalke (12 %), romantične filme (11 %) in akcijske filme (10 %). Največje razlike med generacijami so pri zgodovinskih filmih (gleda jih 19 % babyboom generacije in le 3 % generacije Z), akcijskih filmih in komedijah. Najmanjše razlike med generacijami so pri pustolovskih filmih, kriminalkah, romantičnih komedijah, muzikalih, vojnih filmih in vesternih. Najmanj gledalcev imajo grozljivke, vesterni, vojni filmi in muzikali. Glede na rezultate raziskave so večinsko ženski filmski žanri romantični filmi, muzikali in drame, izrazito moški filmski žanri pa so akcijski filmi, pustolovski filmi, znanstveno-fantastični filmi, vojni filmi in vesterni. Filmski žanri, ki jih gleda približno enak delež moških in žensk, so kriminalke, zgodovinski filmi in grozljivke. Vsi pripadniki vojne generacije in 54 % babyboom generacije gledajo filme sami. Z družino gleda filme 72 % generacije X in 50 % generacije Y. Generacija Z najpogosteje gleda filme z družino ali prijatelji (59 %). O filmih se najpogosteje pogovarjajo predstavniki babyboom generacije (62 % srednje pogosto in pogosto) in generacije X (55 %), redko ali nikoli pa se o filmih ne pogovarja 83 % vojne generacije in 51 % generacije Z, obenem se o filmih vedno pogovarja 11 % generacije Z. Redko se o filmih pogovarja 33 % žensk in 46 % moških.

KLJUČNE BESEDE: generacije, filmski žanri, akcijski filmi, pustolovski filmi, komedije, kriminalke, drame, romantični filmi, zgodovinski filmi, grozljivke, muzikali, znanstveno-fantastični filmi, vojni filmi, vesterni, druženje ob filmih, pogovor o filmih

1 UVOD

Opažava, da različne generacije gledajo različne vrste filmov. Tudi sami radi gledava filme, saj na ta način lahko zabavno preživljava prosti čas. Filmi naju zabavajo, razvijajo najin fantazijski svet, spet drugič naju prisilijo k razmišljanju o določenih tematikah, ki jih potem bolje razumeva. Zaradi vsega tega se nama je zdelo raziskovanje te tematike zelo zanimivo.

1.1 CILJI RAZISKAVE

Sociologija preučuje družbo, družbeno življenje in življenje posameznika v družbi.¹ »Človek poleg tega, da živi v naravnem okolju, tudi sam ustvarja novo okolje, ki ni nič drugega kot kultura.«² Filmi so rezultat kulturnega ustvarjanja ljudi in so namenjeni ljudem. Najina raziskovalna vprašanja so bila:

- **Katere zvrsti filmov ali serij najraje gledajo posamezne generacije?**
- **Ali so pri izbiri filmskih žanrov večje razlike med spoloma ali med generacijami?**
- **Kako gledanje filmov vpliva na njihovo druženje in komunikacijo?**

1.2 METODE RAZISKOVANJA IN POTEK DELA

Za raziskavo sva uporabili metodo spraševanja, ki je v socioloških raziskavah najpogostejša.³ Večina podatkov sva pridobili z anketiranjem. Anketiranje sva izvedli v času od 1. do 19. decembra 2022 med najinimi znanci in prijatelji. Pravilno jo je izpolnilo 51 anketirancev različnih generacij. Po obdelavi podatkov sva ugotovili številne pomanjkljivosti najine prve ankete, zato sva konec januarja 2023 izvedli ponovno anketiranje. V to anketiranje je bilo skupaj vključenih 166 predstavnikov različnih generacij.

Najino raziskovalno delo je potekalo po naslednjem zaporedju:

- Najprej sva si zastavili cilje raziskave in sestavili anketo. Žal sva se v opredeljevanje pojmov, kot je generacija ali filmski žanri, premalo poglobili, zato so bila anketna vprašanja pomanjkljiva.
- Sledilo je anketiranje. Izločili sva nepravilno izpolnjene ankete, odgovore ostalih anketirancev pa sva zbrali v preglednice. Pridobljene podatke sva analizirali, jih grafično prikazali in komentirali.
- Ker sva ugotovili, da generacije nisva pravilno opredelili, izpustili pa sva tudi nekaj najpomembnejših filmskih žanrov (npr. komedijo), sva izdelali novo, nekoliko obsežnejšo anketo.
- Postopek sva ponovili: razvrščanje anket, zbiranje odgovorov v zbirnike, izdelava preglednic in grafikov ter komentiranje rezultatov.
- Sledil je najzahtevnejši del raziskave in sicer pisanje razprave.
- Nato sva napisali še zaključek in povzetek.

---

¹ Uvod v sociologijo, Andreja Barle et. al., Ljubljana, DZS, 2000, str. 7.

² Uvod v sociologijo, str. 29.

³ Uvod v sociologijo, str. 28.

1.3 HIPOTEZE

Pred raziskovanjem sva postavili naslednje hipoteze:

Hipoteza 1: Izbira filmskega žanra je bolj odvisna od spola kot pa od generacije, ki ji posameznik pripada.

Hipoteza 2: Ob gledanju filmov se bolj družijo mlajše in srednje generacije (v času družinskega življenja), manj pa za starejše generacije, ki so bolj osamljene.

Hipoteza 3: O filmih se več pogovarjajo mlajše generacije, ker imajo več časa in se več družijo kot srednje in starejše generacije.

2 TEORETIČNI DEL

Film je umetnost gibanja. »Film predstavlja področje sedme umetnosti kot tudi eno najbolj razširjenih oblik zabave. Filmska umetnost je ena najmlajših umetnosti. Združuje besedno, likovno, glasbeno, plesno in gledališko umetnost. Razvijal se je in se še danes razvija tako na umetnostnem kot tudi tehnološkem področju (boljše kamere, filmski trak, tonske naprave, ...). Film je ena najbolj prepričljivih in kreativnih umetnosti, saj lahko prikazuje realnost ali domišljijo. Film je sestavljen iz posameznih členov, ki jim pravimo **fotografije**. Osnova filma je torej fotografija - v eni sekundi filma v bistvu vidimo več zaporednih fotografij. Na začetku so posnete slike na celuloidnem traku predvajali s hitrostjo 16 ali več slik na sekundo. /.../ Filme si lahko ogledamo na televiziji, računalniku, na telefonu, v kinu itd.«⁴

Celovečerni film je »film, ki traja več kot eno uro, imenovan tudi dolgometražni film. Lahko je igrani, dokumentarni ali animirani film, ki presega trajanje 60 minut oziroma je zapisan na več kot 1600 metrih dolžine filmskega traku formata 35 mm. Celovečerni film lahko sam zapolni trajanje celotnega filmskega programa.«⁵

Kratki oziroma kratkometražni film je »film, ki je krajši od pol ure. Kratki film ne presega trajanja 30 minut ali 800 metrov filmskega zapisa na filmskem traku formata 35 mm. To so različne vrste igranih, dokumentarnih ali animiranih filmov, posnetih za različne namene (zabavni, vzgojni, umetniški itd.). V zgodnjih letih filmske zgodovine so bili praktično vsi filmi kratki, filmska predstava pa je bila sestavljena iz več kratkih filmov.«⁶

2.1 GENERACIJE

Generacija po SSKJ so: »ljudje približno iste starosti, ki živijo v istem času in imajo podobne interese ali nazore. /.../ X generacija, *rojena približno med letoma 1960 in 1980, ki se ne počuti vpeta v sodobno družbo, je brez perspektive in nezadovoljna, zavrača sprejete družbene norme*; Y generacija, *rojena približno med letoma 1980 in 2000, zrasla ob novih, digitalnih tehnologijah in za katero so značilne prilagodljivost, podjetnost, samozavest*.«⁷

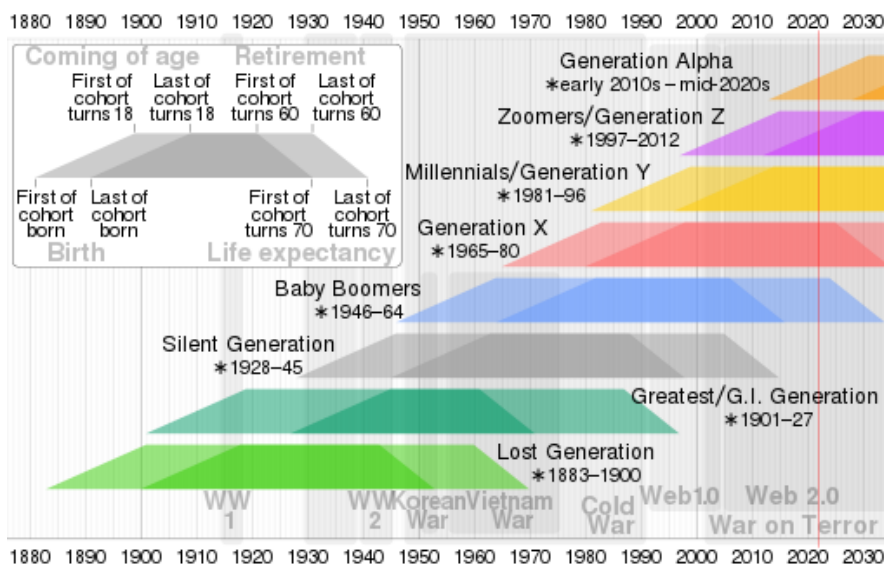
⁴ Filmi (google.com), <https://sites.google.com/site/filmi556i/> (13. 1. 2023).

⁵ Filmski pojmovnik, Kinoteka, https://kinoteka.si/filmski-pojmovnik/?glossary_letter=c (20. 1. 2023).

⁶ Filmski pojmovnik, Kinoteka, https://kinoteka.si/filmski-pojmovnik/?glossary_letter=k (20. 1. 2023).

⁷ Generacija, <https://fran.si/iskanje?View=1&Query=generacija> (19. 1. 2023).

Katere zvrsti filmov gledajo različne generacije?

Slikovna predstavitev loči generacijo Alfa, generacijo Z, generacijo Y, generacijo X, generacijo babyboom in tiho generacijo (v Sloveniji generacija vojne). Generacije Alfa nisva vključili v raziskavo.

V Sloveniji so meje posameznih generacij postavljene nekaj let pozneje, kot so postavljene za ameriško populacijo. Obenem se ob tovrstnem združevanju posameznikov pogosto posplošujejo značilnosti. Generacije se sva opredelili po članku *Po čem se razlikujejo slovenske generacije in kako velike so*.⁹ Povzemava le del značilnosti posameznih generacij, objavljenih v omenjenem članku.

Generacija vojne (roj. do 1945)

Še živeče pripadnike te generacije v Sloveniji je najbolj zaznamovala druga svetovna vojna, zato smo jih poimenovali generacija vojne.

Vrednote: tradicionalne

Dogodki: druga svetovna vojna

Babyboom generacija (roj. 1946–1964)

Babyboom generacija je ime dobila po »eksploziji«
rojstev v povojnem obdobju. »Babyboomerji«
so zaznamovani s tradicionalnimi vrednotami. Odraščali so v cvetočih letih srednjega razreda, zato njihove vrednote zamenjujejo z vidnimi statusnimi simboli, npr. z avtomobili in hišami, česar pri milenijcih ne opazimo več.

Vrednote: družinsko življenje, imetje, nostalgija

Tehnologija in znamke: osebna vozila, Mercedes

Dogodki: hladna vojna, pristanek na Luni, smrt Josipa Broza Tita

Generacija X (roj. 1965–1980)

Generacija X je odraščala v času hitrega spreminjanja družbenih vrednot. Njihovi starši, ki so še odraščali v konservativnejših okoljih, so svoje otroke vzgajali z manj nadzora. V času generacije X je bil v družbi opazen porast ločitev. Predstavnike generacije X pogosto opisujejo kot osebe, ki so sicer zabavne, včasih pa polne cinizma, radi imajo izzive, a ne sprejemajo odgovornosti. /.../ Bolj kot uspešna kariera je predstavnikom generacije X pomemben koristno preživeti prosti čas.

Vrednote: upor avtoritetam, ravnotežje med službo in zabavo

⁸ Generation timetable, https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Generation_timeline.svg (20. 1. 2023).

⁹ Romana Biljak Gerjevič: *Po čem se razlikujejo slovenske generacije in kako velike so*, 5. november 2018, <https://www.dnevnik.si/1042845608> (19. 1. 2023).

Tehnologija in znamke: televizija, walkman, osebni računalnik, Microsoft Windows

Dogodki: vietnamska vojna, padec berlinskega zidu, osamosvojitve Slovenije

Generacija Y, milenijci (roj. 1981–1996)

Imenujejo jo tudi *generacija Jaz*. Čeprav jim zaradi nestabilnega zaposlovanja in stanovanjske problematike kaže, da bodo živeli slabše od svojih staršev, so optimistični, menijo, da so spremembe možne, vendar težko izvedljive. Skupno jim je, da so v mladosti vsaj nekaj časa sobivali z analogno tehnologijo. Bolj kot imetje in statusne simbole cenijo izkušnje in zanimiv življenjski slog, ki ga lahko prikazujejo na družbenih omrežjih.

Vrednote: izkušnje pred imetjem

Tehnologije in znamke: mobilna telefonija, internet, MP3, Torrent, Apple, Google, Facebook

Dogodki: tehnološka »eksplozija« z internetom in družbenimi mediji, 11. september

Generacija Z (roj. 1997–2012)

Predstavniki generacije Z so odrasli z mobilnimi telefoni, neprestano priključenimi na internet, zato so izjemno veščji in vajeni komuniciranja na družbenih omrežjih. /.../ O družbeni ureditvi, normah in problemih se ne sprašujejo toliko kot njihovi starejši kolegi, saj so jih že popolnoma ponotranjili.

Vrednote: individualnost, startup mentaliteta

Tehnologije in znamke: pametni telefoni, LTE (mobilno omrežje LTE/4G visokih hitrosti)¹⁰, storitve v oblaku, streaming¹¹, klepetalnice, snapchat, instagram

Dogodki: svetovna finančna kriza¹²

Opredelitev generacij sva preverili še na treh spletnih straneh.¹³

2.2 VRSTE FILMOV GLEDE NA TEHNIKO

Delitev filmov glede na tehniko s svojimi besedami povzemava po spletni strani Filmi.¹⁴

Dokumentarni filmi so najstarejša in hkrati tudi ena najbolj razširjenih sodobnih filmskih zvrsti. Prikazati želijo resnično dogajanje. Resnični dogodki so izbrani iz vsakdanjega življenja in sestavljeni v zaokroženo celoto. Sedaj vanj posegajo tudi umetniške zvrsti. Ker je to snemanje resničnega življenja, dokumentarni filmi ne poznajo igralcev. Med najboljše dokumentariste na svetu sodi Irec Robert J. Flaherty. S svojim delom si je prislužil častni naslov – oče dokumentarnega filma. **Kronika** je posebna zvrst dokumentarnega filma. To so filmske novice, ki prikazujejo politične, športne, kulturne in gospodarske dogodke po svetu in doma. Najbolj znani dokumentarni filmi so: *Surprise me*, *Rušenje nebotačnikov v New Yorku*, *Doktrina šoka*, *Neprijetna resnica*, *Abeceda*, *Bovling za Columbine*, *Sicko* itd.

Animirani filmi so posebna zvrst, ki zajema risani film in lutkovni film. V njih ustvarjalec uporablja predmete in jih animira. Presega meje normalnega. Mojster lutkovnega filma je bil češki režiser Jiri Trnka, utemeljitelj risanke pa Američan Walt Disney, ki ima veliko posnemalcev predvsem na Japonskem in v Rusiji. Njegovi filmi so tehnično odlični, likovno estetsko pa ne preveč zahtevni. Prva

¹⁰ LTE, <https://www.telekom.si/zasebni-uporabniki/ponudba/telefonija/storitve/lte-4g> (3. 2. 2023).

¹¹ Streaming ali pretakanje »je tehnologija, ki se uporablja za dobavo vsebine računalnikom in mobilnim napravam preko interneta, ne da bi jo bilo treba prenesti. Podatke prenaša – običajno zvok in video, vse bolj pa tudi druge vrste – kot neprekinjen pretok, ki prejemnikom omogoča, da si skoraj takoj ogledajo ali prisluhnejo, ne da bi bilo treba čakati na dokončanje prenosa.« Kaj je streaming? <https://www.lifewire.com/internet-streaming-how-it-works-1999513> (3. 2. 2023).

¹² Romana Biljak Gerjevič: *Po čem se razlikujejo slovenske generacije in kako velike so*, 5. november 2018, <https://www.dnevnik.si/1042845608> (19. 1. 2023).

¹³ Pew Research Center, https://www.pewresearch.org/fact-tank/2019/01/17/where-millennials-end-and-generation-z-begins/ft_19-01-17_generations_2019/ (20. 1. 2023).

Beresford Research, Age Range by Generation, <https://www.beresfordresearch.com/age-range-by-generation/> (20. 1. 2023).

¹⁴ Filmi (google.com), <https://sites.google.com/site/filmi556i/> (13. 1. 2023)

risanka je bila Walt Disneyeva *Sneguljčica*. Novejši animirani filmi pa so: *Ledeno kraljestvo*, *Moč petih*, *Jaz baraba*, *Kako ukrotiti svojega zmaja*, *Rio*, *7. palček*, *Veličastnih 6*, *Škatlarji*, *Trd oreh*, *Tarzan* itd.

Ledeno kraljestvo¹⁵

Igrani filmi so filmi z zgodbo, ki je prikazana s pomočjo igre. Igrani filmi tvorijo največji del filmske proizvodnje in se kaže v najrazličnejših žanrih. V dobi nemega filma je igrani film temeljil na pantomimi. Najbolj znani so bili filmi Charlija Chaplina. Zvočni film teži k realnim oblikam izražanja. Igralcem nudi priložnost, da se bolje izrazijo. Ločimo jih po filmskih žanrih.

2.3 FILMSKI ŽANRI

Slovar slovenskega knjižnega jezika takole opredeli besedo **žanr**: je »oblika umetniškega dela, zlasti filmskega, glede na ustaljen, značilen način obravnavanja določene vsebine.«¹⁶ Žanri so »skupina različnih filmov, ki so si tematsko in oblikovno zelo podobni. Nekateri bolj znani filmski žanri so: komedija, vestern, grozljivka, znanstvena fantastika, vojni film. Pojem zajema določeno skupino filmov, ki jih povezujejo skupna oblika, slog in druge značilnosti, denimo podobna zgodba in način uprizorjanja, vrsta filmskih junakov, kraj in čas dogajanja v filmu, tematske podobnosti in ustvarjalne norme. **Žanrski film** se je uveljavil kot temelj popularne filmske industrije, saj je omogočal lažjo razvrstitev različnih vrst filma glede na želje, pričakovanja in okus občinstva.«¹⁷

»Žanre ločimo po značilnih konvencijah¹⁸ o slogu, snovi in vrednotah. Žanr je tudi prikladen **način strnjevanja in organiziranja gradiva zgodbe**. Številni žanrski filmi ciljajo na določeno občinstvo. Film o odraščanju so po navadi namenjeni najstnikom. V središču pozornosti akcijsko-pustolovskih žanrov so po navadi strogo moške dejavnosti. Ženske imajo zgolj postransko funkcijo ali zbujajo »romantično zanimanje«. Ameriški ženski in japonski materinski film se posvečata družinskemu življenju. V teh žensko usmerjenih filmih imajo po konvenciji podobno vlogo moški – običajno služijo kruh, so spolni objekti ali »drugi moški.«¹⁹

»André Bazin je nekoč dejal, da je vestern »oblika, ki išče vsebino.« To bi lahko trdili o vseh žanrskih filmih. **Žanr je torej ohlapna zbirka pričakovanj**, ne pa kakšna božja zapoved. Vsak primer določene vrste zgodbe je namreč povezan s svojimi predhodniki, vendar nanje ni prikovan. Nekateri žanrski filmi so dobri, drugi so grozni. Umetniške odličnosti ne določa žanr, temveč kako dobro avtor izkoristi konvencije njegove forme (oblike). Glavna slabost žanrskih filmov je, da jih je tako lahko posnemati in da jih mehanske ponovitve razvrednotijo. Žanrske konvencije so navadni **klišeeji**, če jih ne združijo s pomembnimi **slogovnimi in vsebinskimi inovacijami (iznajdbami)**. Toda to velja za vse umetnosti, ne samo za film. /.../ Pri kritiki so najbolje sprejeti tisti žanrski filmi, ki najdejo

¹⁵ Ledeno kraljestvo, <https://www.imdb.com/title/tt2294629/> (20. 1. 2023).

¹⁶ Žanr, <https://fran.si/iskanje?View=1&Query=%C5%BEanr> (19. 1. 2023).

¹⁷ Filmski pojmovnik, Kinoteka, https://kinoteka.si/filmski-pojmovnik/?glossary_letter=z-2 (20. 1. 2023).

¹⁸ Konvencija je ustaljeno, splošno priznано pravilo ali navada, Veliki slovar tujk, 2006, str. 610.

¹⁹ Giannetti, Louis: Razumeti film, enajsta izdaja, priročnik, Ljubljana, UMCO, Slovenska kinoteka, 2008, str. 395–396.

ravnotežje med vnaprej določenimi konvencijami forme in edinstvenim prispevkom avtorja. /.../ Nesposobni umetniki zgolj ponavljajo. Resni preinterpretirajo. /.../ Najvztrajnejši žanri se prilagajajo spreminjajočim se družbenim razmeram. Večinoma so sprva naivne alegorije (prisposobe, prikazovanje česa v drugačni obliki²⁰) dobrega proti zlemu. Z leti postanejo kompleksnejši tako po obliki kot po tematskem razponu. Na koncu se sprevržejo v ironijo in zasmehujejo marsikatero prvotno žanrsko vrednoto in konvencijo. Nekateri kritiki trdijo, da je tak razvoj neogiben in da ne pomeni vedno estetskega izboljšanja.«²¹

Filmske žanre in izbrano slikovno gradivo iz njih na kratko povzemava po spletni strani Filmi.²²

Akcijski filmi so filmi, nabiti z energijo. Vsebujejo veliko akrobacij, raznovrstnih fizičnih aktivnosti, dolge zasledovalne scene, naravne nesreče, streljanje, bitke, borilne veščine, pobege itd. Vsa akcija se strne okoli glavnega moškega lika. Najbolj znan akcijski igravec je Clint Eastwood, poleg njega pa še: Bruce Lee, Steven Seagal, Sylvester Stallone, Harris Ford, Bruce Willis, Chuck Norris, Arnold Schwarzenegger, Jean-Paul Belmondo, Chuck Norris, Jean Claude Van Damme itd. V teh filmih ženske večinoma igrajo stransko vlogo, kot cilj, ki ga hoče glavni junak doseči, ali kot pomočnice. Zadnje čase se pojavlja tudi vse več močnih ženskih likov. Skoraj vedno gre za junaka, ki se sam spopade z ogromno nasprotniki in se skozi neverjetne podvige, razne življenje ogrožajoče situacije skuša prebiti do glavnega zlobneža. Primeri akcijskih filmov: *Zorro*, *Ubila bom Billa*, *Mr. & Mrs. Smith*, *Edini preživeli*, *Vampiriska akademija*, *Izvor* itd.

Mr. & Mrs. Smith

Pustolovski filmi so zanimive zgodbe, ki se dogajajo na nenavadnih, eksotičnih krajih. Akcijskim filmom so podobni v tem, da vsebujejo veliko akcije in ustvarijo zelo energetično vzdušje. Vendar pa je namesto poudarka na nasilju tukaj več poudarka na potovanjih, pustolovščinah, raziskovanjih itd. Med bolj znane pustolovske filme sodijo: *Indiana Jones*, *Stotnik Amerika: Zimski vojak*, *Noe*, *Razcepljeni*, *Pompeji*, *Vrnitev v prihodnost*, *Alex Rider*, *Gospodar prstanov*, *Legenda o Herkulu* itd.

Indiana Jones

Komedije so zelo zahtevna filmska zvrst; potreben je izviren scenarij in duhovita, originalna režija. Komedija spada med kvalitetne filme, zato jih ne smemo zamenjati z industrijskimi serijskimi proizvodi, ki izvablajo komercialni smeh. Primeri filmov: *Not Another Teen Movie*, *The Hangover*, *Maščevanje v visokih petah*, *Vohun iz sosesčine*, *Morilci*, *Behaving Badly*, *DUFF: Dežurni bajs*, *To so 40*, *Zlobna dekleta*, *Katera je prava*, *Gola zabava*, *Volk z Wall Streeta* itd.

²⁰ Alegorije, Veliki slovar tujk, 2006, str. 29

²¹ Giannetti, Louis, Razumeti film, 2008, str. 398.

²² Filmi (google.com), <https://sites.google.com/site/filmi556i/> (13. 1. 2023).

Katere zvrsti filmov gledajo različne generacije?

DUFF - Dežurni bajs

Kriminalke ali gangsterski filmi obravnavajo zločin ali kriminalno dejanje. Vse, kar je nejasno, režiser pojasni v razpletu filma. Če gledalec razvozla zgodbo sam, je ta slaba ter sledi že vidnemu in uporabljenemu. Primeri kriminalk: *Ocean's twelve*, *Blood Ties*, *The Bag Man*, *Svetovalec*, *Načrt za pobeg*, *Soba za paniko*, *Boter*, *Osumljenih pet*, *Vožnja* itd.

Soba za paniko

Drame so filmi z ljubezensko vsebino, ki imajo ponavadi žalosten konec, na primer nekdo umre, ljubimca ne moreta ostati skupaj ipd. Najboljše drame: *Titanik*, *Nesrečniki* (musical), *The Other Side of Heaven*, *The Living*, *Grace is Gone*, *Brideshead Revisited*, *In the Land of Women*, *A Walk to Remember*, *Remember, Remember me* itd.

Titanik

Romantični filmi predstavljajo par, ki se tekom filma zaljubi. Premagati morata mnogo ovir, da sta na koncu skupaj. Primeri filmov: *Zaobljuba ljubezni*, *Lovec na glave*, *Preden umrem*, *Talisman*, *Varno zavetje*, *Endless love* itd.

Varno zavetje

Zgodovinski ali epski filmi so npr. *Troja*, *Aleksander*, *Kleopatra*, *Gladiator*, *Agora*, *Spartak*, *Schindlerjev seznam*, *München*, *Tolpe New Yorka* itd.

Katere zvrsti filmov gledajo različne generacije?

Schindlerjev seznam

Grozljivke so filmi z elementi, ki vzbujajo čustveni odziv gledalca, strah, groza itd. Pomemben režiser grozljivk je Albert Hitchcock z deli *Psiho*, *Ptiči* itd. Grozljivke: *House of Wax*, *Village*, *Scream*, *Ledena past*, *Hudič v nas*, *Hiša groze*, *Sirota*, *Vem, kaj ste zakrivali lansko poletje*, *Zbornica*, *Priklicano zlo*, *Pogodba s hudičem* itd.

House of Wax

Muzikli vsebujejo veliko plesa in petja, prizore igralci namesto, da jih govorijo, zapojejo. Primeri filmov: *Singin' in teh rain*, *The sound of music*, *Les miserables*, *Mama mia*, *High school musical*, *Leptotica in zver*, *Fantom iz opere*, *Zgodbe iz hoste*, *Annie* itd.

Mama mia

Znanstveno fantastični filmi - znanstvena fantastika je pripovedna umetnost, ki je iz književnosti in filozofije prerasla v film. Oče znanstvene fantastike je francoski pisatelj Jules Verne. Primeri filmov: *Starwars*, *Pirati s Karibov*, *Somrak*, *Avatar*, *Čudovita bitja*, *Harry Potter*, *Transcendenca*, *Elizij*, *Gravitacija*, *Čas po Zemlji*, *Pozaba*, *V temo* itd.

Gravitacija

Vojni filmi so filmi z vojno tematiko. Delimo jih na dva dela: filmi, ki vojno podpihujejo in ki vojno opravičujejo. Navdihnili so jih dogodki iz prve in druge svetovne vojne. Med najbolj znane sodijo: *Pearl Harbor*, *Brata v vojni*, *Varuhi zapuščine*, *Reševanje vojaka Ryana*, *Pianist*, *Malena*, *Pisma z Iwo Jime*, *Grivasti vojak*, *Generation Kill*, *Glasniki vetra* itd.

Glasniki vetra

Vesterni so po tematiki tesno povezani z zgodovino naseljevanja ameriškega zahoda v drugi polovici 19. stoletja. Bistvene so tri sestavine: konflikt, akcija in obračun. Zmagujeta pravica in zakon. V njih nastopajo kavboji, lahko pa tudi Indijanci. Filmi: *3:10 za Yumo*, *Moja draga Klementina*, *Bilo je nekoč na divjem zahodu*, *Red Hill*, *A Million Ways to Die in the West*, *The Lone Ranger*, *Divja banda* itd.

Divja banda²³

2.4 PODOBNE RAZISKAVE

Na spletu sva poiskali podobne raziskave, s katerimi bi lahko primerjali najine ugotovitve. Dijakinji Daša Šeligo in Jana Kliček iz Šolskega centa Celje sta izdelali raziskovalno nalogo z naslovom *Kako filmski žanri vplivajo na čustva ljudi?*²⁴ Anketirali sta 173 udeležencev, ki so bili stari okoli 23 let. Ugotovili sta, da jih 44 % najraje gleda komedije, 20 % akcijske filme, 12 % znanstveno fantastiko, 10 % pustolovske filme, 6 % drame, 6 % grozljivke in 2 % kriminalke. 70 % anketirancev filme gleda pogosto, 22 % zelo pogosto, 8 % pa redko. Anketirance sta spraševali o razlogih za izbor filmskega žanra. Rezultati so bili: 40 % trenutno počutje, 40 % najljubša zvrst filma, 14 % filmska ekipa, 4 % družba in 2 % letni čas.²⁵

Zasledili sva tudi članek z naslovom *Zakaj ljubitelji grozljivk bolje prenašajo epidemijo koronavirusa?*²⁶ V strokovni reviji *Personality and Individual Differences* je bila objavljena študija raziskovalcev z univerze v Chicagu (University of Chicago) v Pensilvaniji (Pennsylvania State University) in na Danskem (univerza Aarhus). Ugotovili so, da ljubitelji grozljivk občutijo manjšo duševno stisko v času pandemije kot tisti, ki so jim ljubši drugi žanri filmov. /.../ Študija ugotavlja, da ljudje, ki uživajo v grozljivkah in podobnih strašljivih filmskih vsebinah, v času pandemije doživljajo manj stresa, kar vodja raziskave Coltan Scrivner pojasnjuje z dejstvom, da so ti strahu pogosto izpostavljeni v varnem okolju. »Ti posamezniki so natrenirali strah, znajo ga premagati oz. sprejeti. Ko jih je torej v življenju zaradi česa strah ali so pod stresom, se s tem bolje spopadejo oz. imajo za to razvitih več obrambnih mehanizmov,« pojasnjuje Scrivner. Tako kot ljubitelji grozljivk so na krizo bolj odporni ljubitelji filmov o apokaliptičnih, zombijskih, Nezemljanih ipd. (t. i. "prepper" filmi). Ti so pokazali tudi večjo pripravljenost na pandemijo, kar je posledica izkušenj gledanja filmov, ki govorijo o vstaji zombijev ipd. »Ko se soočijo z negotovostjo in strahom, imajo orodje, da se s tem spopadejo.

²³ Povzeto po: Filmi (google.com), <https://sites.google.com/site/filmi556i/> (13. 1. 2023).

²⁴ Daša Šeligo, Jana Kliček: *Kako filmski žanri vplivajo na čustva ljudi?* raziskovalna naloga, Celje, Šolski center Celje Srednja šola za strojništvo, mehatroniko in medije, 2016, dostopno na: <https://www.knjiznica-celje.si/raziskovalne/4201604194.pdf> (20. 1. 2023).

²⁵ Daša Šeligo, Jana Kliček, 2016, str. 18.

²⁶ *Zakaj ljubitelji grozljivk bolje prenašajo epidemijo koronavirusa?*²⁶, Moški svet, A. P., 29. 10. 2020, <https://www.moskismet.com/zabava/film-tv/zakaj-ljubitelji-grozljivk-bolje-prenasajo-epidemijo-koronavirusa.html> (20. 1. 2023).

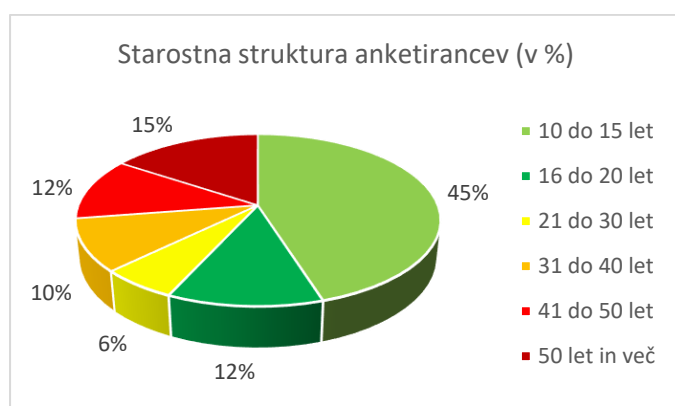
Dejali so, da so vedeli, kaj morajo kupiti, ko se je pandemija začela, in da jih ta ni presenetila tako kot ostale,« dodaja Scrivner.²⁷

3 REZULTATI PRVE RAZISKAVE

Med 1. in 19. decembrom 2022 sva izvedli anketiranje med najinimi znanci in prijatelji. Anketo 1, ki je v prilogi raziskovalne naloge, je izpolnilo **51 anketirancev** različne starosti. Med anketiranci je bilo 19 moških (37 %) in 32 žensk (63 %). Glede na to, da je raziskava v marsičem pomanjkljiva, predstavljava le del rezultatov.

Starostna struktura anketirancev

Največ anketirancev je bilo starih od 10 do 15 let (45 %). Dobra desetina anketirancev je bila stara od 16 do 20 let (12 %), 10 % od 31 do 40 let, 12 % od 41 do 50 let in 15 % več kot 50 let. Najmanj anketirancev je bilo v starostnem razredu od 21 do 30 let (6 %).

Kaj najraje gledaš, filme ali serije?

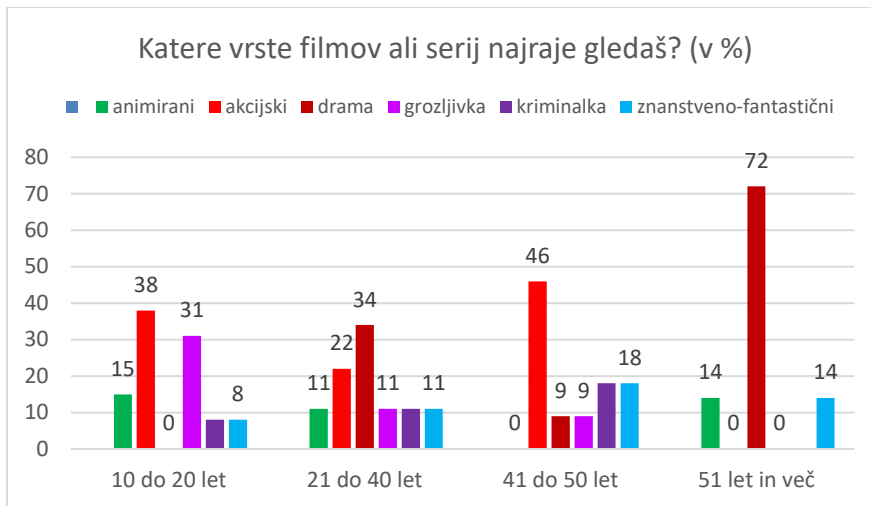
Vsi anketiranci gledajo filme ali serije. 63 % anketirancev gleda filme, 37 % pa serije.

Katere zvrsti filmov ali serij najraje gledaš?

Največ anketirancev gleda znanstveno-fantastične filme ali serije (31 %), akcijske filme (23 %), drame (18 %) in grozljivke (12 %). Štirje anketiranci (8 %) najraje gledajo animirane filme in štirje (8 %) pa kriminalke.

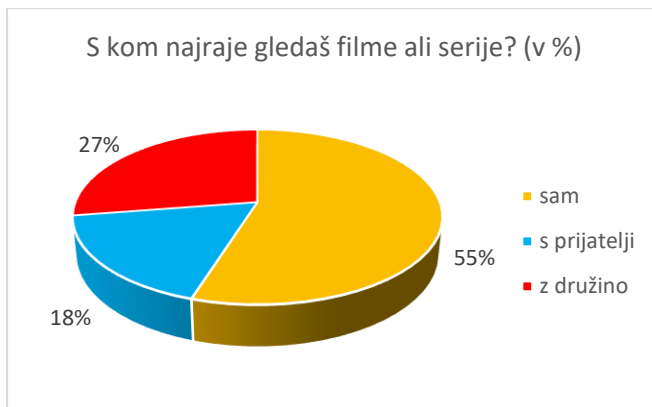
Anketiranci, stari do 20 let, najraje gledajo akcijske filme (38 %) in grozljivke (31 %), stari 21 do 40 let, pa drame (34 %) in akcijske filme (22 %). Anketiranci, stari od 41 do 50 let, najrajši gledajo akcijske filme (46 %), kriminalke (18 %) in znanstveno fantastiko (18 %), stari 51 let in več, pa drame (72 %). Ker je bilo vprašanje pomanjkljivo, saj ni zajemalo vseh žanrov, poleg tega animirani filmi niso vrsta žanra, sva izvedli novo anketiranje.

²⁷ Zakaj ljubitelji grozljivk bolje prenašajo epidemijo koronavirusa?²⁷, Moški svet, A. P., 29. 10. 2020, <https://www.moskismet.com/zabava/film-tv/zakaj-ljubitelji-grozljivk-bolje-prenasajo-epidemijo-koronavirusa.html> (20. 1. 2023).

S kom najraje gledaš filme ali serije?

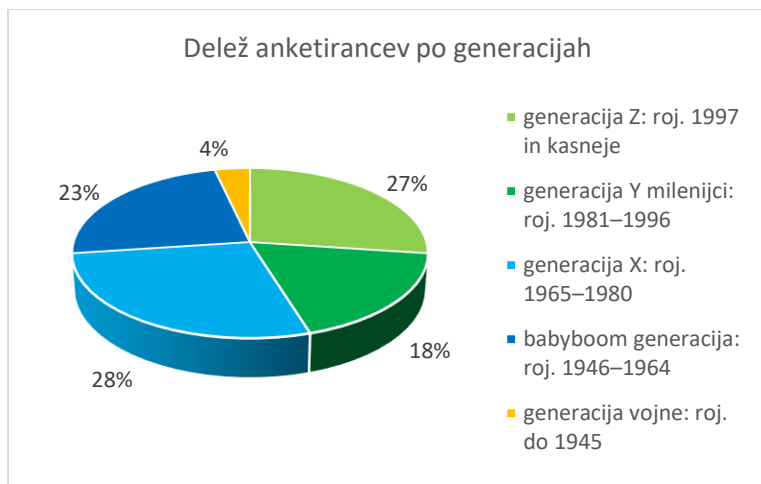
Več kot polovica anketirancev (55 %) je odgovorila, da najraje gledajo filme ali serije sami. Dobra četrtina anketiranih (27 %) si filme ali serije najraje ogleda z družino, najmanj pa si filme ogleda s prijatelji (18 %).

4 REZULTATI DRUGE RAZISKAVE

Poiskali sva dodatno literaturo in sestavili anketni vprašalnik, v katerem sva natančno opredeliti generacije in navedli vse filmske žanre. Drugo anketiranje sva izvedli v šoli, kjer sva dobili največ podatkov za generacije Z, Y in X, v Društvu Lipa (to je univerza za tretje življenjsko obdobje v Domžalah), pa sva pridobili največ anket za babyboom in vojno generacijo. Nekaj anket za vse generacije sva pridobili tudi od sorodnikov in sosedov. Anketiranje je potekalo v drugi polovici januarja 2023. V anketiranje je bilo vključenih **166 pripadnikov različnih generacij**, od katerih je bilo 114 (69 %) ženskega in 52 (31 %) moškega spola.

Katere zvrsti filmov gledajo različne generacije?

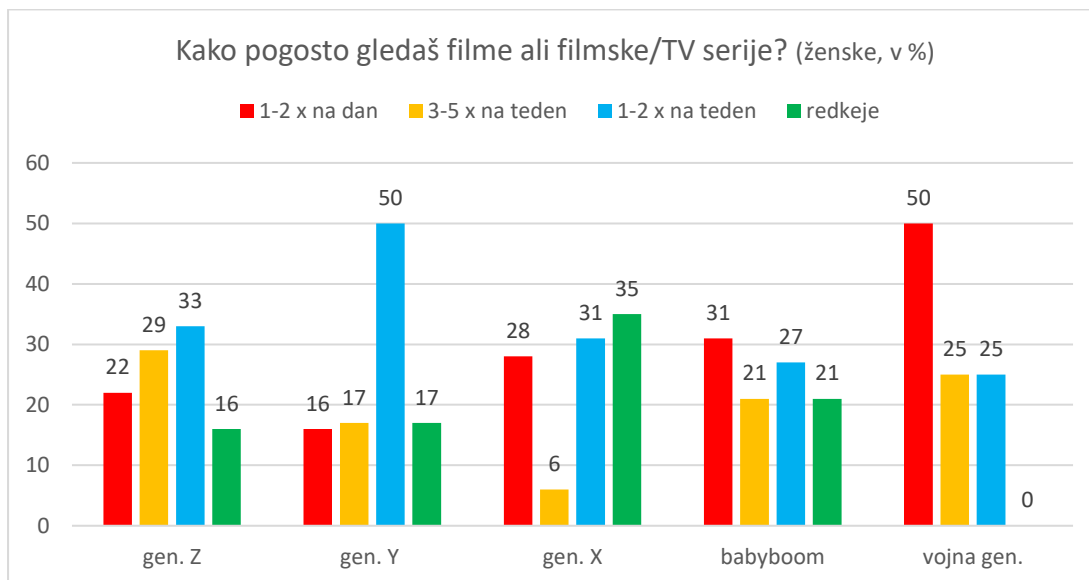

Čeprav sva si prizadevali, da bi bili anketiranci iz vseh generacij številčno približno enako zastopani, pa ugotavljava, da je bilo največ anketirancev X generacije (28 %) in Z generacije (27 %), iz babyboom generacije bilo 39 anketirancev (23 %), iz generacije Y pa 30 (18 %). Najmanj številčna je bila vojna generacija, kjer sva uspeli pridobiti samo šest anket (štiri ženske in dva moška), zato podatki za najstarejšo generacijo niso reprezentativni.

4.1 KAKO POGOSTO GLEDAŠ FILME ALI FILMSKE/TV SERIJE?

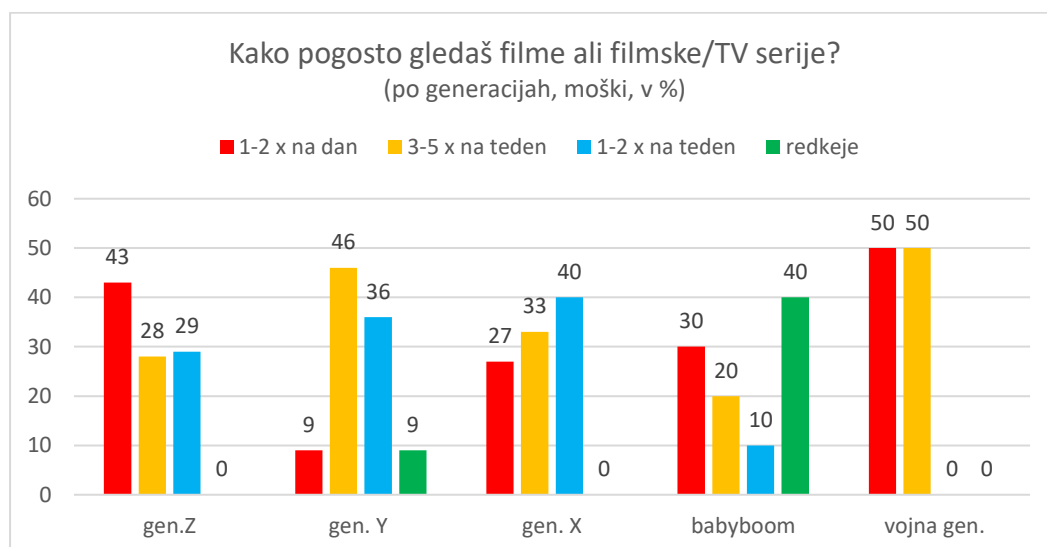
Vprašanje sva postavili zato, da bi izvedeli, katere generacije gledajo filme pogosteje in katere redkeje. Zanimalo naju je tudi, ali pri tem obstajajo razlike med spoloma.

Kako pogosto ženske gledajo filme ali filmske/TV serije)?

Pogosteje gledajo filme ženske vojne generacije (75 % tri- do petkrat na teden ali vsak dan), nato babyboom generacije (52 %) in Z generacije (51 % tri- do petkrat na teden ali vsak dan). Najredkeje gledajo filme ženske Y generacije (67 % en- do dvakrat na teden ali redkeje) in X generacije (66 % en- do dvakrat na teden ali redkeje).

Kako pogosto moški gledajo filme ali filmske/TV serije)?

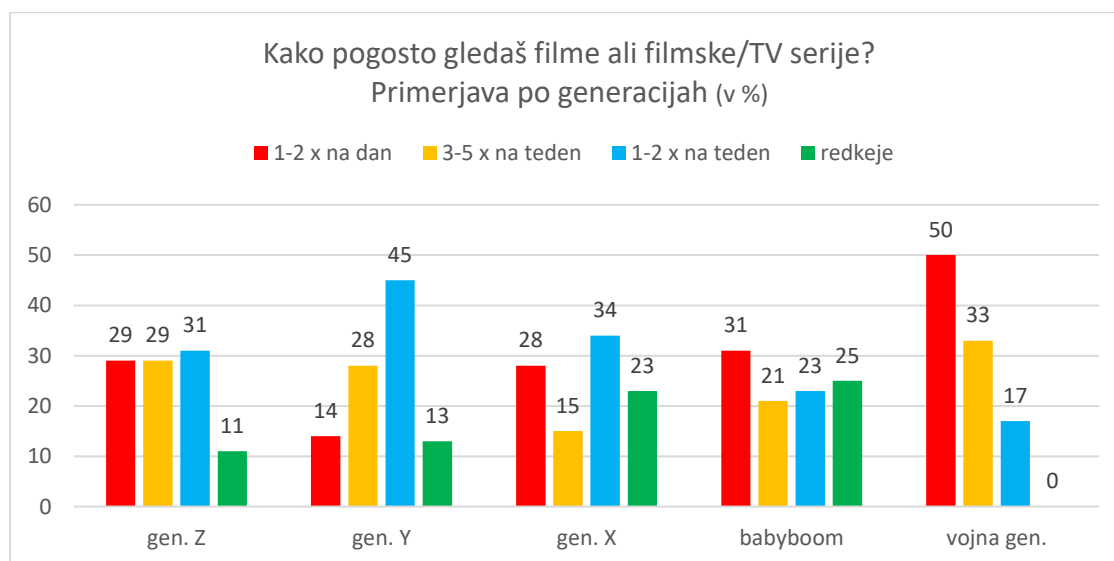

Najpogosteje gledajo filme moški vojne generacije, nato moški generacije Z (71 % tri- do petkrat na teden ali vsak dan), moški generacije X (60 %), moški generacije Y (55 %) in moški babyboom generacije (50 % tri- do petkrat na teden ali vsak dan).

Najredkeje gledajo filme moški generacije Y (45 % en- do dvakrat na teden ali redkeje), moški generacije X (40 %) in moški babyboom generacije (40 %) in moški Z generacije (29 %).

Primerjava po generacijah

Za primerjavo po generacijah in spolu sva združili pogostost gledanja v naslednje kategorije: zelo pogosto (1-2 x na dan), pogosto (3-5 x na teden), srednje pogosto (1-2 x na teden) in redkeje.

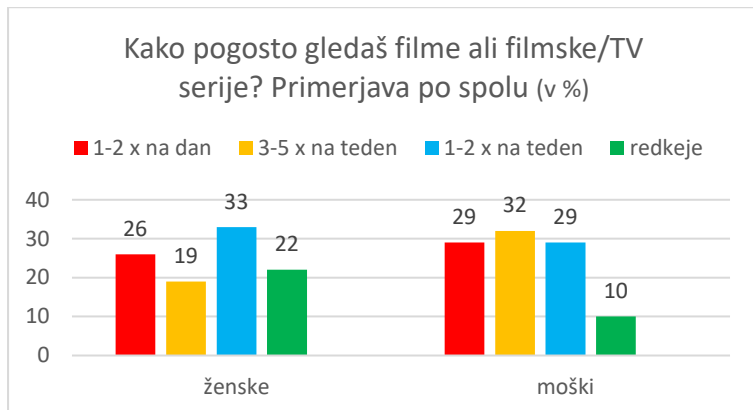

- Filme najpogosteje gleda vojna generacije (83 % tri- do petkrat na teden in vsak dan), nato generacija Z (58 %), babyboom generacija (52 %), generacija X (43 %) in generacija Y (42 %).

- Najredkeje filme gledata generacija Y (58 % en- do dvakrat na teden in redkeje) in generacija X (57 % en- do dvakrat na teden in redkeje), nato babyboom generacija (48 % en- do dvakrat na teden in redkeje).

Primerjava po spolu

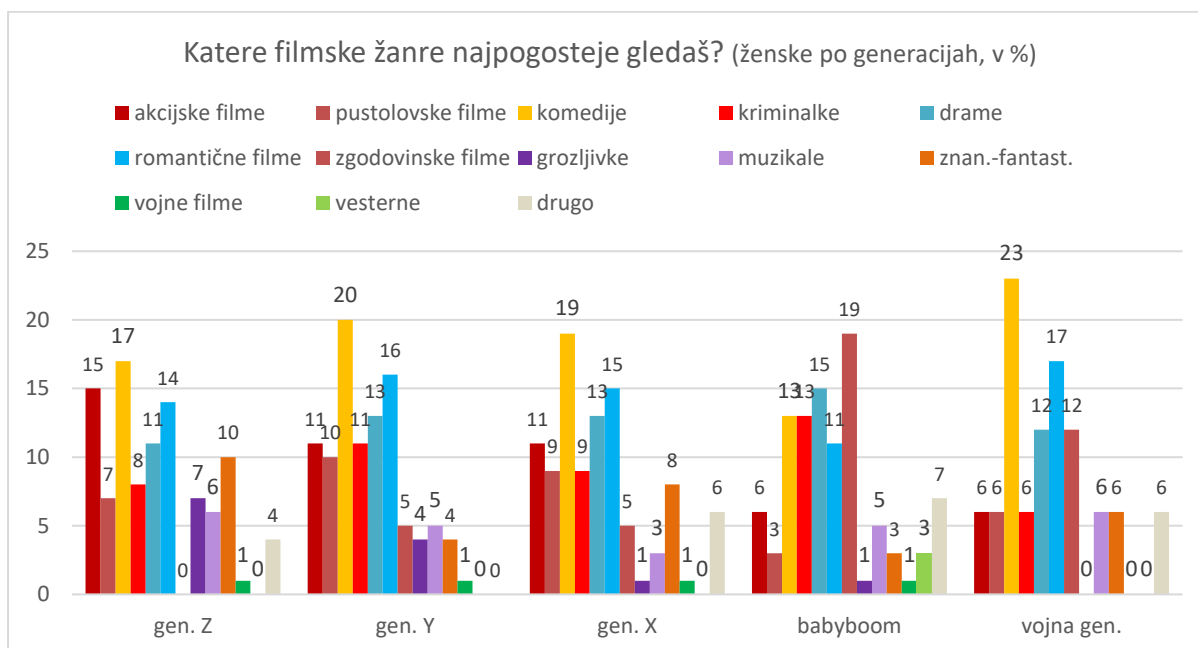

Primerjava po spolu pove, da zelo pogosto (en- do dvakrat na dan) in pogosto (tri- do petkrat na teden) gleda filme več moških (61 %) kot žensk (45 %). Ženske gledajo filme redkeje (33 % en- do dvakrat na teden in 22 % redkeje) kot moški (29 % en- do dvakrat na teden in 10 % redkeje).

4.2 KATERE FILMSKE ŽANRE NAJPOGOSTEJE GLEDAŠ?

V anketi so bili navedeni vsi žanri, ki so opisani v teoretičnem delu. Možnih je bilo več odgovorov. Zanimalo naju je, ali je izbira žanra bolj odvisna od spola ali od generacije.

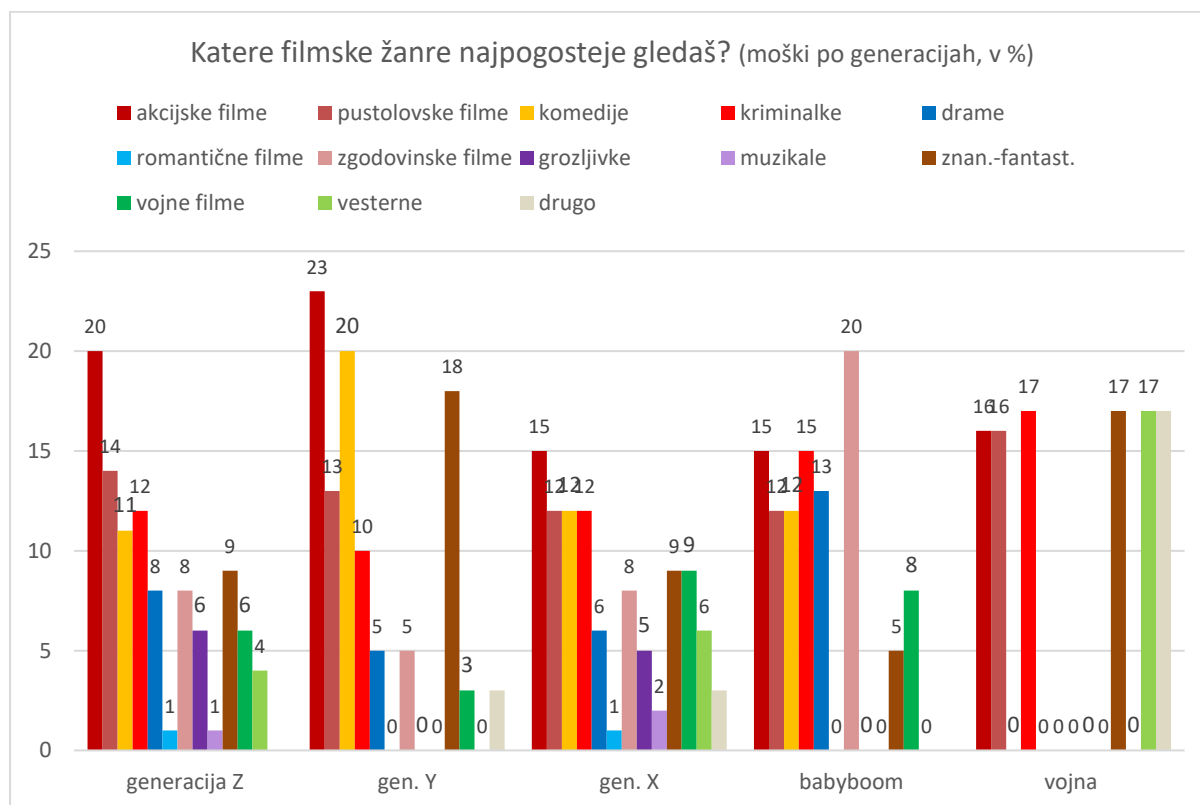
Katere filmske žanre gledajo ženske različnih generacij?

Katere zvrsti filmov gledajo različne generacije?

- Večina žensk vseh generacij najraje gleda **komedije** (najmanj 17 % žensk generacije Z in največ 20 % žensk generacije Y).
- Na drugem mestu so **romantični filmi**, ki jih gleda najmanj 11 % žensk babyboom generacije in največ 16 % žensk Y generacije.
- Ženske rade gledajo tudi **drame** (najmanj 11 % žensk generacije Z in največ 15 % žensk babyboom generacije).
- Akcijske filme rade gledajo mlajše generacije žensk (15 % žensk generacije Z, 11 % žensk generacije Y in 11 % žensk X generacije). Podobno je pri **pustolovskih** filmih, ki jih najpogosteje gledajo ženske generacije Y (10 %) in ženske generacije X (9 %).
- **Kriminalke** najraje gledajo ženske babyboom generacije (13 %) in ženske Y generacije (11 %).
- **Zgodovinske filme** najrajši gledajo starejše generacije žensk (19 % žensk babyboom generacije), ženske generacije Z pa zgodovinskih filmov ne gledajo.
- **Grozljivke** gleda malo žensk, največ iz generacije Z (7 %) in Y (4 %).
- **Muzikale** gledajo ženske vseh generacij, najpogosteje pa ženske Z in vojne generacije (po 6 %) ter ženske babyboom in generacije Y (po 5 %).
- **Znanstveno fantastiko** gleda največ žensk generacije Z (10 %) in generacije X (8 %).
- Ženske ne gledajo vojnih filmov, razen nekaj izjem.
- **Vesterne** gleda zelo malo žensk, največ iz babyboom generacije (3 %).
- Pod drugo so ženske navajale naslednje vrste filmov: dokumentarne (6 x), biografske (4 x), animirane filme (3 x) in potopisne, kuharske, izobraževalne, planinske filme, mlajši pa tudi resničnostne šove (vse po 1 x).

Katere filmske žanre gledajo moški različnih generacij?

- Moški najraje gledajo **akcijske filme**. Najrajši jih gledajo moški generacije Y (23 %) in generacije Z (20 %).
- Moški radi gledajo tudi **pustolovske filme**. Gleda jih 16 % moških vojne generacije, 14 % moških generacije Z, 13 % moških generacije Y in po 12 % moških generacije X in babyboom.
- **Komedije** so priljubljene tudi pri moških. Gleda jih 20 % moških generacije Y, po 12 % moških generacije X in babyboom in 11 % moških generacije Z.
- **Kriminalke** gleda 17 % moških vojne generacije, 15 % moških babyboom generacije, po 12 % moških generacij Z in X in 10 % moških generacije Y.
- **Drame** so pri moških manj priljubljene kot pri ženskah. Gleda jih 13 % moških babyboom generacije, 8 % moških Z generacije, 6 % moških generacije X in 5 % moških generacije Y.
- Moški ne gledajo romantičnih komedij. Izjeme so posamezniki v generaciji Z in X (po 1 %).
- **Zgodovinske filme** gleda 20 % moških babyboom generacije, po 8 % moških generacij Z in X in 5 % moških generacije Y.
- **Grozljivke** gleda le 6 % moških Z generacije in 5 % moških X generacije.
- Moški skoraj ne gledajo muzikalov (le 1 % moških generacije Z in 2 % moških generacije X).
- Moški radi gledajo **znanstveno-fantastične filme**. Največ jih gledajo moški generacije Y (18 %), 17 % moških vojne generacije, po 9 % moških generacij Z in X ter 5 % moških babyboom generacije.
- **Vojni filmi** so tudi med tistimi, ki jih gledajo vse generacije moških, največ generaciji X (9 %) in babyboom (8 %), najmanj pa moški generacije Y (3 %).
- **Vesterne** gledajo le moški generacije X (6 %) in Z (5 %).
- Pod drugo so moški navajali: potopisne filme (2 x) in dokumentarne ter športne filme (1 x).

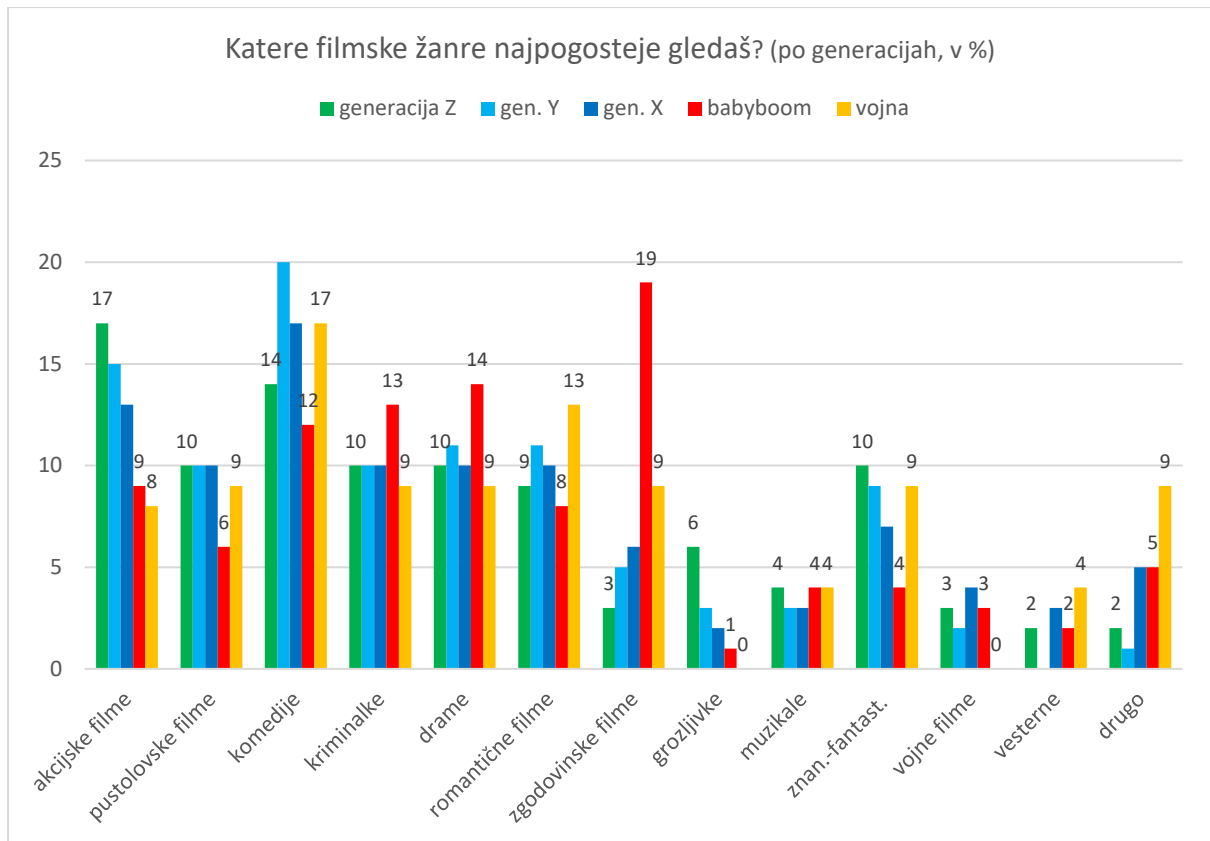
Primerjava med generacijami

Raziskovalno vprašanje, na katerega sva želeli odgovoriti, je bilo: Ali se večje razlike v gledanosti filmskih žanrov med spoloma ali med generacijami? Zato sva združili podatke moških in žensk po generacijah in jih prikazali po filmskih žanrih.

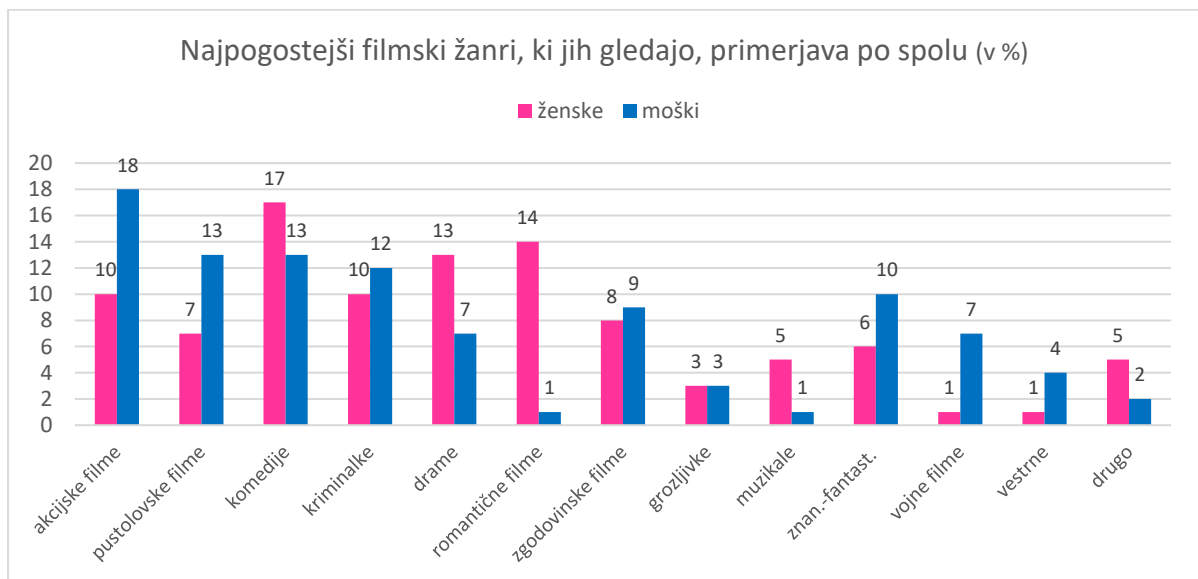
Ugotavljava, da so pri nekaterih filmskih žanrih razlike med generacijami večje, drugod pa manjše.

- **Največje razlike** med generacijami so pri zgodovinskih filmih, ki jih gleda 19 % babyboom generacije in le 3 % pripadnikov generacije Z.
- Velike razlike so še pri akcijskih filmih: gleda jih 17 % generacije Z (17 %) in 8 % vojne generacije.
- Tudi pri komedijah so precejšnje razlike med generacijami. Gleda jih 20 % generacije Y in 12 % babyboom generacije.
- **Najmanjše razlike** med generacijami v gledanosti posameznih žanrov so pri pustolovskih filmih, kriminalkah, romantičnih komedijah, muzikalih, vojnih filmih in vesternih. Najmanj gledalcev imajo vesterni, vojni filmi in muzikali.

Katere zvrsti filmov gledajo različne generacije?

Primerjava po spolu

Razlike med anketiranci po spolu prikazuje naslednji grafikon. Čeprav so v vseh filmskih žanrih zastopani tako moški kot ženske, pa ugotavlja, da v nekaterih izrazito prevladujejo ženske, drugod pa moški. Izpostavlja naslednje ugotovitve:

- Kot večinsko **ženski filmski žanri** glede na rezultate so se izkazali: romantični filmi (14 % žensk in samo 1 % moških), muzikali (5 % žensk in 1 % moških) in drame (13 % žensk in 7 % moških).

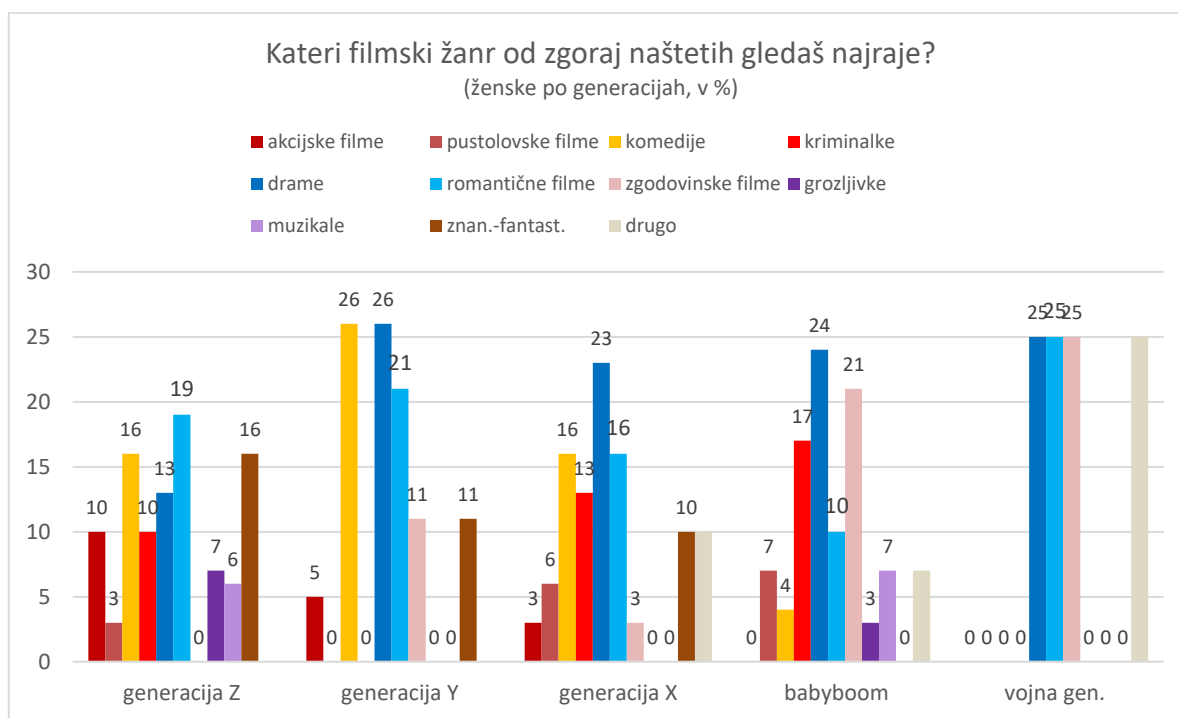
Katere zvrsti filmov gledajo različne generacije?

- Ženske pogosteje kot moški gledajo tudi komedije (komedije: 17 % ženske, 13 % moški) in druge zvrsti.
- Kot izrazito **moške filmske zvrsti** so se izkazali: akcijski filmi (18 % moških in 10 % žensk), pustolovski filmi (13 % moških in 7 % žensk), znanstveno-fantastični filmi (10 % moških in 6 % žensk), vojni filmi (7 % moških in 1 % žensk) in vesterni (4 % moških in 1 % žensk).
- **Filmski žanri, ki jih gledata oba spola**, so tisti, kjer so si odstotki podobni. To so: kriminalke (12 % moških in 10 % žensk), zgodovinski filmi (9 % moških in 8 % žensk) in grozljivke (3 % moških in 3 % žensk).

4.3 KATERI FILMSKI ŽANR GLEDAŠ NAJRAJE?

Anketiranci so lahko izbrali le filmski žanr, ki ga gledajo najraje.

Katere filmske žanre najraje gledajo ženske različnih generacij?

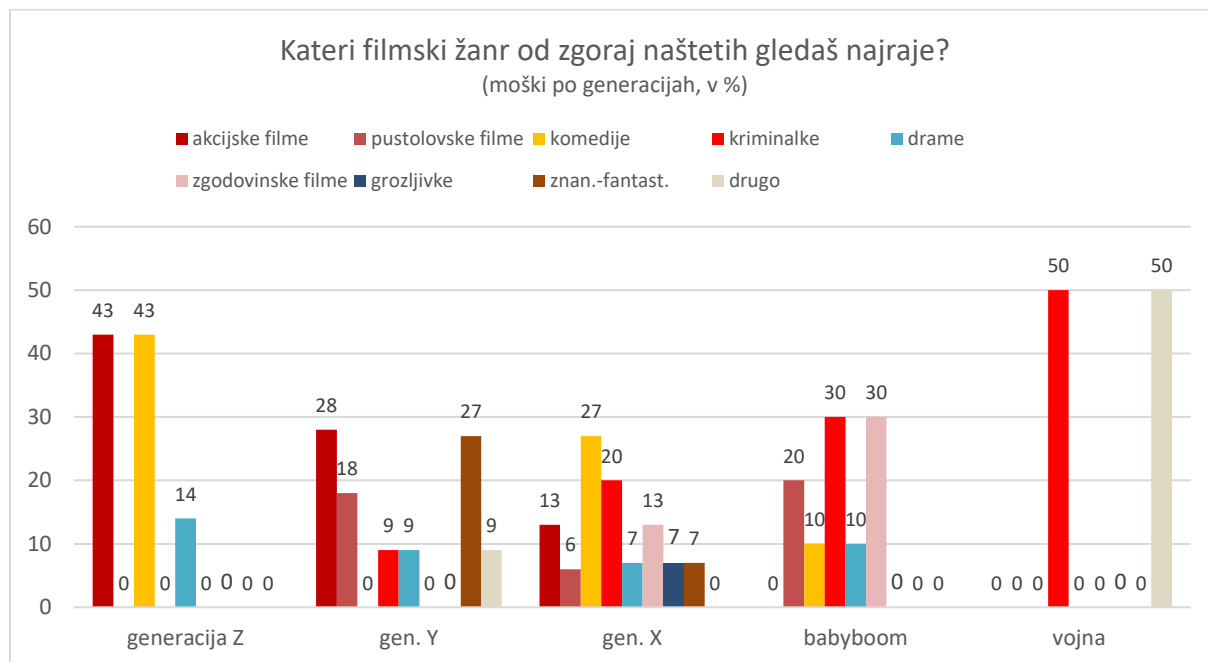

- Ženske najraje gledajo **komedije, drame, romantične komedije in kriminalke**.
- **Drame** najrajši gleda 26 % žensk generacije Y, 25 % žensk vojne generacije, 24 % žensk babyboom generacije in 23 % žensk generacije X.
- **Komedije** najrajši gleda 26 % žensk generacije Y, po 16 % žensk generacij Z in X ter 4 % žensk babyboom generacije.
- **Romantične filme** najrajši gleda 25 % žensk vojne generacije, 21 % žensk generacije Y, 19 % žensk generacije Z in 16 % žensk generacij X.
- **Zgodovinske filme** najrajši gleda 25 % žensk vojne generacije, 21 % žensk babyboom generacije in 11 % žensk generacije Y.
- **Akcijske filme** najrajši gleda 10 % žensk generacije Z in 5 % žensk generacije Y.
- **Znanstveno-fantastične filme** najraje gleda 16 % žensk generacije Z, 11 % žensk generacije Y in 10 % žensk generacije X.

Katere zvrsti filmov gledajo različne generacije?

- Nobena izmed žensk najraje ne gleda vojnih filmov in vesternov.

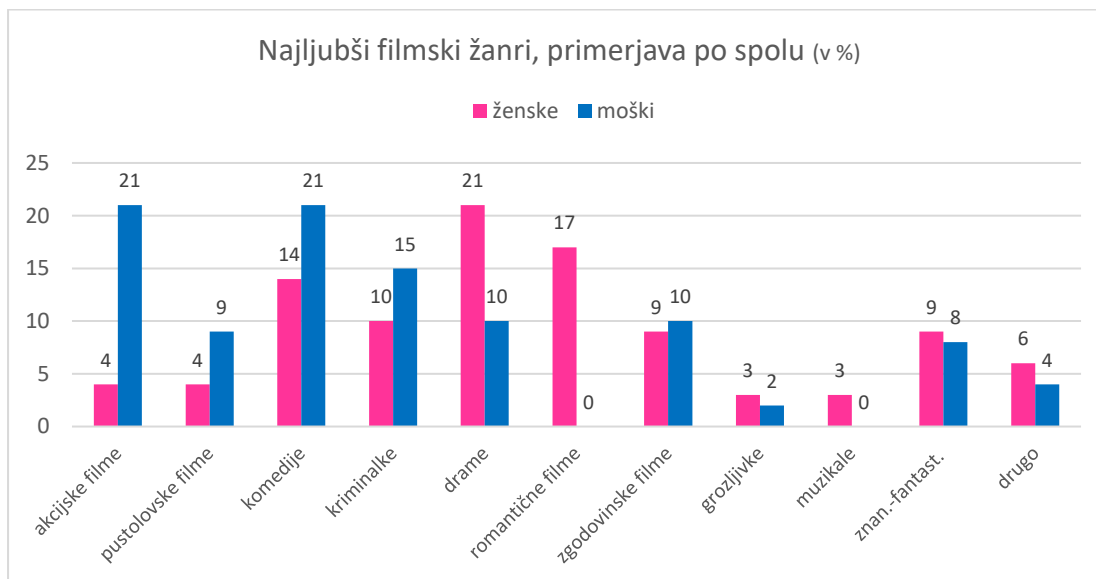
Katere filmske žanre najraje gledajo moški različnih generacij?

Odgovori moških se po generacijah zelo razlikujejo.

- Moški generacije Z najraje gledajo le **tri žanre**: akcijske filme in komedije in drame.
- **Akcijske filme** najraje gleda 43 % moških generacije Z, 28 % moških generacije Y in 13 % moških generacije X.
- **Komedije** najraje gleda 43 % moških generacije Z, 27 % moških generacije X in 10 % moških babyboom generacije.
- **Kriminalke** najraje gleda 50 % moških vojne generacije, 30 % moških babyboom generacije, 20 % moških generacije X in 9 % moških generacije Y.
- **Znanstveno-fantastične filme** najraje gleda 27 % moških generacije Y in 7 % moških generacije X.
- **Zgodovinske filme** najraje gleda 30 % moških babyboom generacije in 13 % moških generacije X.
- **Drame** najraje gleda 14 % moških generacije Z, 10 % moških babyboom generacije, 9 % moških generacije Y in 7 % moških generacije X.
- V generaciji X je še 6 % moških, ki najraje gledajo pustolovske filme in 7 % moških, ki najraje gledajo grozljivke.
- Pri moških med najljubšimi ni naslednjih filmskih žanrov: romantični filmi, muzikali, vojni filmi in vesterni.

Primerjava po spolu

Primerjava najljubših filmov po spolu še bolj izrazito, kot pri prejšnjem vprašanju, pokaže, kateri filmski žanri so za žensko in kateri za moško občinstvo.

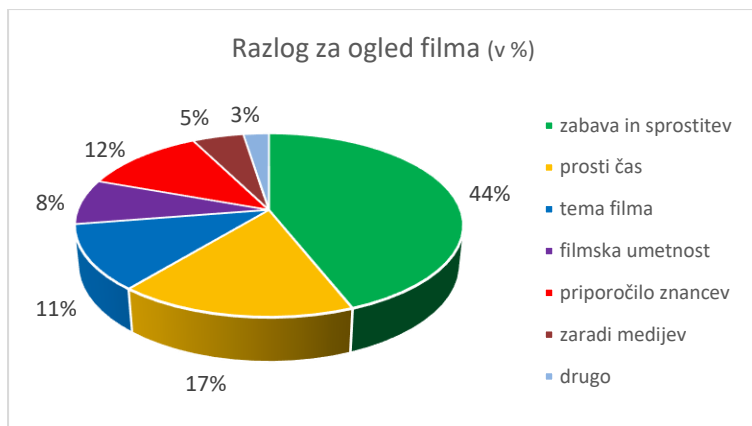
- Samo **ženska žanra** sta romantični film in muzikal.
- Izrazito **moški žanr** so akcijski filmi, ki so najljubši filmi za 21 % moških in samo za 4 % žensk.
- Obratno je pri dramah, ki so najljubši žanr za 21 % žensk in 10 % moških.
- Zanimivo je, da so pretežno moški žanr tudi komedije (21 % moških, 14 % žensk) in kriminalke (15 % moških in 10 % žensk).
- Še najbolj **izenačeni med spoloma** po priljubljenosti so naslednji žanri: zgodovinski filmi, znanstvena fantastika in grozljivke.

4.4 ZAKAJ SE NAJVEČKRAT ODLOČIŠ ZA OGLED FILMA?

Zanimalo naju je, zakaj se anketiranci odločajo za ogled filma. Ponudili sva jim kar veliko možnosti:

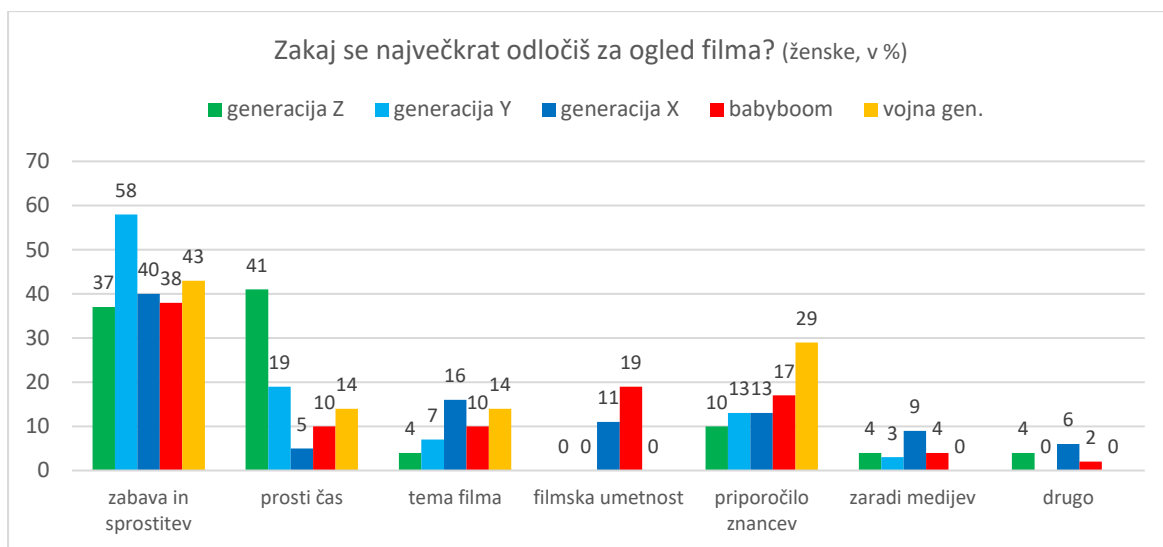
- zaradi zabave in sprostitve,
- zaradi zapolnitve prostega časa,
- zaradi pridobivanja novih pogledov na temo filma,
- zaradi spoznavanja filmske umetnosti,
- zaradi seznanitve s filmom, ki ga znanci priporočajo,
- zaradi medijske izpostavljenosti in
- drugo.

Katere zvrsti filmov gledajo različne generacije?

Rezultati 166 anketirancev so pokazali, da 44 % anketirancev filme najpogosteje gleda zaradi zabave in sprostitve, 17 % zaradi zapolnitve prostega časa, 12 % zaradi priporočila znancev in 11 % zato, ker jih zanima tema filma. Ostali gledajo filme še iz naslednjih razlogov: zaradi same filmske umetnosti (8 %), zaradi izpostavljenosti filma v medijih (5 %) in iz drugih razlogov. Pod drugo so anketiranci navedli: izobraževanje, razmišljanje, druženje in skupni čas, ena anketiranka iz generacije X pa je napisala, da raje bere in druga iz iste generacije pa, da ne gleda filmov.

Zakaj se ženske največkrat odločijo za ogled filma?

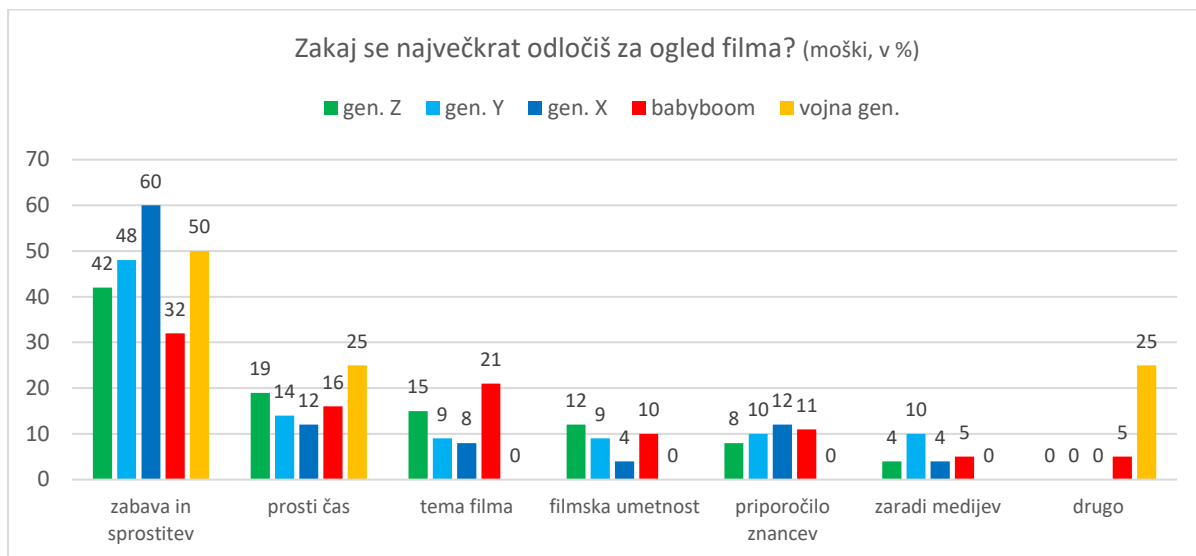

- Večina žensk se odloči za ogled filma zaradi zabave in sprostitve: 58 % žensk generacije Y, 43 % žensk vojne generacije, 40 % žensk generacije X, 38 % žensk babyboom generacije in 37 % žensk generacije Z.
- Zaradi prostega časa si filme ogleda 41 % žensk generacije Z, 19 % žensk generacije Y, 14 % žensk babyboom generacije itd.
- Na priporočilo znancev si filme ogleda 29 % žensk vojne generacije, 17 % žensk babyboom generacije, po 13 % žensk generacij Y in X ter 10 % žensk generacije Z.
- 19 % žensk babyboom generacije in 11 % žensk generacije X se odloči za ogled filma zaradi spoznavanja filmske umetnosti.
- Zaradi teme filma se za ogled filma odloči 16 % žensk generacije X, 14 % žensk vojne generacije, 10 % žensk babyboom generacije itd.

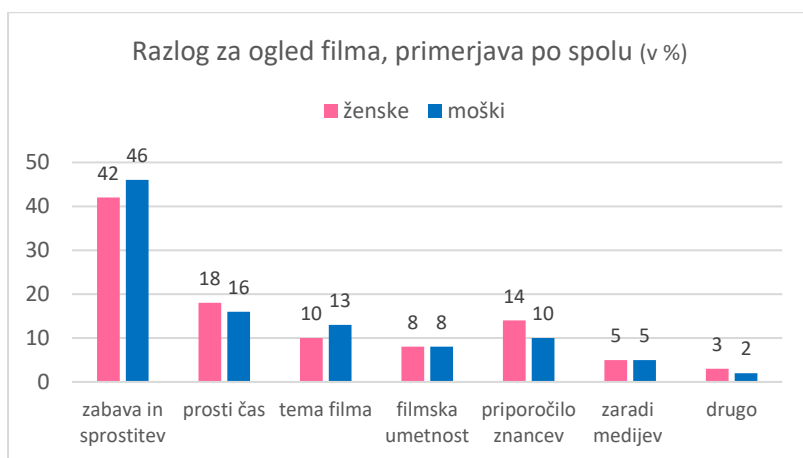
- Najmanj žensk se odloči za ogled filma zaradi medijev: 9 % žensk generacije X in zelo nizek odstotek žensk iz ostalih generacij.

Zakaj se moški največkrat odločijo za ogled filma?

- Največ moških se za ogled filma odloči zaradi zabave in sprostitve: 60 % moških generacije X, 50 % moških vojne generacije, 48 % moških generacije Y, 42 % moških generacije Z in 32 % moških babyboom generacije.
- Zaradi preživljanja prostega časa si filme ogleda 25 % moških vojne generacije, 19 % moških generacije Z, 16 % moških babyboom generacije, 14 % moških generacije Y in 12 % moških generacije X.
- Zaradi teme filma si filme ogleda 21 % moških babyboom generacije, 15 % moških generacije Z, 9 % moških generacije Y in 8 % moških generacije X.
- Manjšemu deležu moških različnih generacij si filme ogleda zaradi spoznavanja filmske umetnosti, na priporočilo znancev in zaradi medijev.

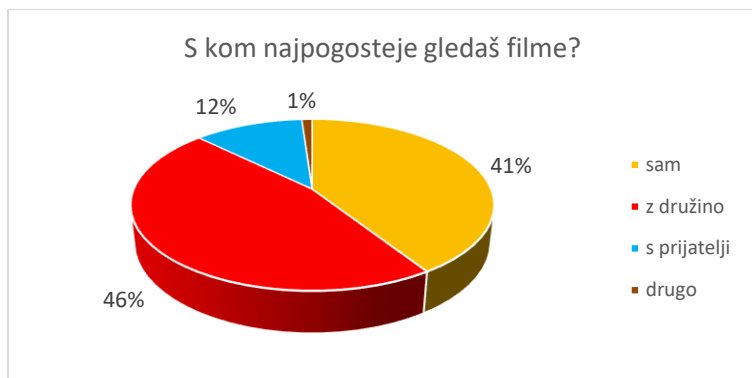
Primerjava po spolu

Če primerjava razloge za ogled filma med spoloma, ugotoviva, da bistvenih razlik med njimi ni.

4.5 S KOM NAJPOGOSTEJE GLEDAŠ FILME?

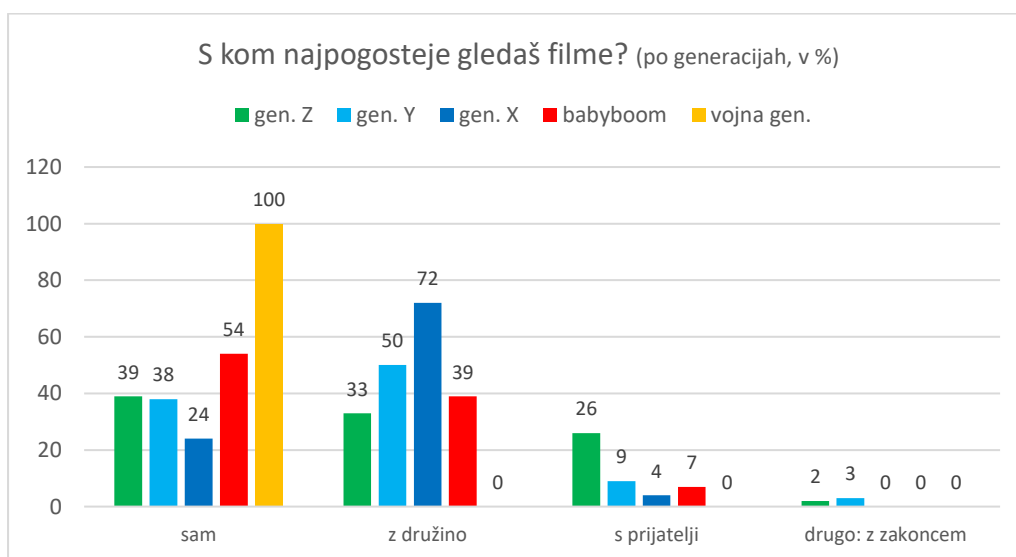
Zanimalo naju je, ali je ogled filma za anketirance družaben dogodek ali si ga ogledajo, ko so sami.

Med 166 anketiranci si jih 41 % ogleda filme, ko so sami, 46 % si jih ogleda z družino, 12 % pa s prijatelji. Dva anketiranca sta odgovorila, da filme gledata z možem oziroma ženo.

Pri tem vprašanju naju je predvsem zanimalo, ali se druženje ob gledanju filmov bolj razlikuje med generacijami ali med spoloma. Zato sva izdelali naslednja dva grafikona.

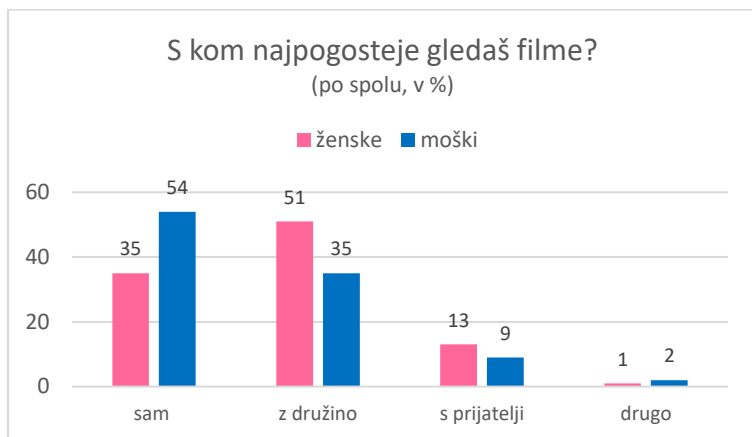
Primerjava po generacijah

Če primerjava družabnost med gledanjem filmov **po generacijah**, ugotavlja naslednje:

- Več kot tretjina pripadnikov generacije Z gleda filme sama, 33 % z družino in veliko (26 %) s prijatelji. Nobena druga generacija ne gleda filmov s prijatelji v tako velikem deležu.
- Pripadniki generacij Y in X gledajo filme večinoma z družino (72 % generacije X in 50 % generacije Y), večina ostalih pa sami (38 % generacije Y in 24 % generacije X).
- Pripadniki babyboom generacije gledajo filme večinoma sami (54 %), 39 % pa z družino in 7 % s prijatelji.
- Vsi pripadniki vojne generacije gledajo filme sami.

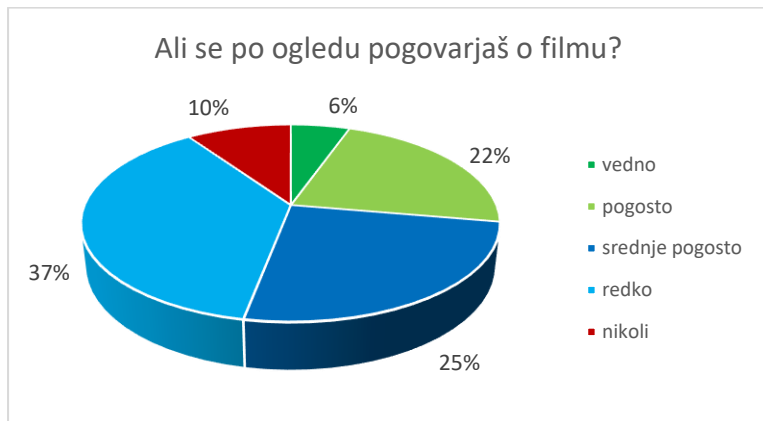
Primerjava po spolu

Ugotavljava, da največ žensk gleda filme **z družino** (51 %), 54 % moških pa filme gleda, ko so **sami**. S prijatelji gleda filme nekaj odstotkov več žensk (13 %) kot moških (9 %)

4.6 ALI SE PO OGLEDU POGOVARJAŠ O FILMU?

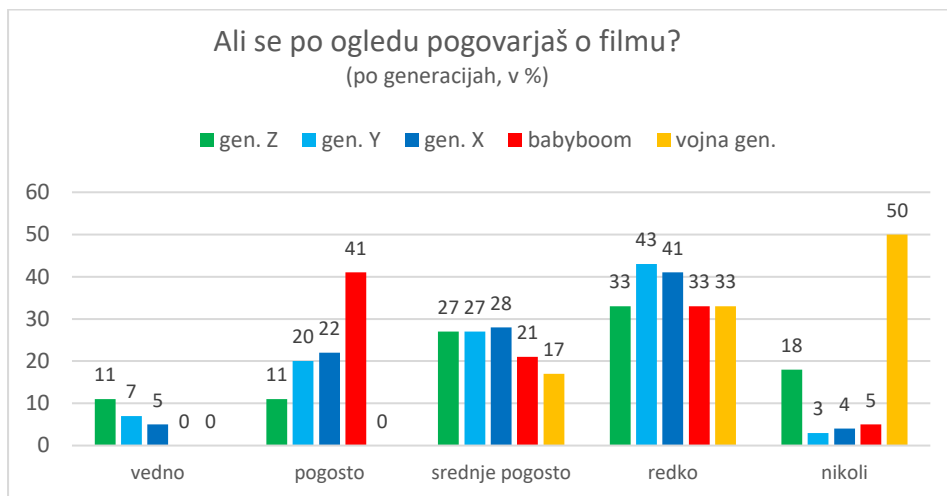
Razlogi za ogled določenega filma so lahko različni, zanimivo pa je bilo izvedeti, ali se po ogledu o filmu tudi pogovarjajo s kom in je to tema medsebojne komunikacije, mogoče usklajevanja mnenj, razglabljanja o določenih tematikah in filmski umetnosti.

Na splošno lahko trdimo, da je za dobro četrtino anketiranih pogovor o filmih pomembna tema za komunikacijo (28 %), saj se po ogledu filma o njem vedno pogovarjajo. Četrtnina anketirancev (25 %) se o filmih pogovarja srednje pogosto. 37 % vseh anketirancev se o filmih pogovarja le redko, 10 % pa nikoli.

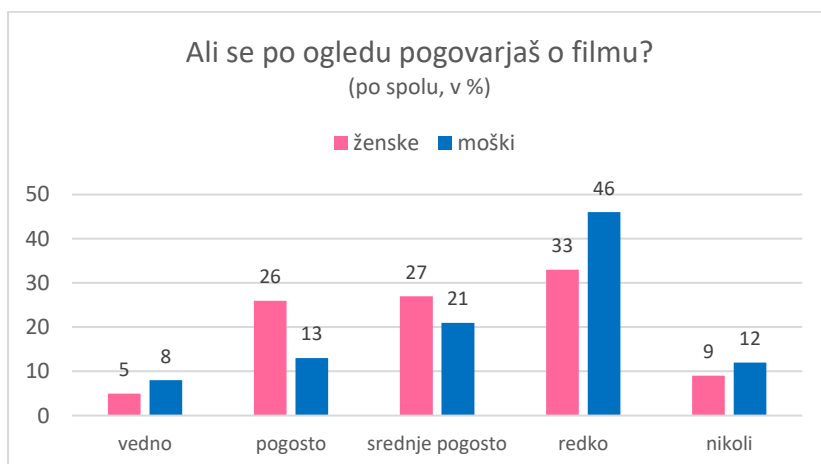
Tudi pri tem vprašanju so naju zanimala razlike med generacijami in med spoloma. Zato sva podatke prikazali s spodnjima grafikonoma.

Primerjava po generacijah

- Vedno ali pogosto se o filmih pogovarja 41 % babyboom generacije, po 27 % pripadnikov generacij X in Y, 22 % generacije Z.
- Redko ali nikoli se o filmih ne pogovarja 83 % vojne generacije, 51 % generacije Z, 46 % generacije Y, 45 % generacije X in 38 % babyboom generacije.

Primerjava po spolu

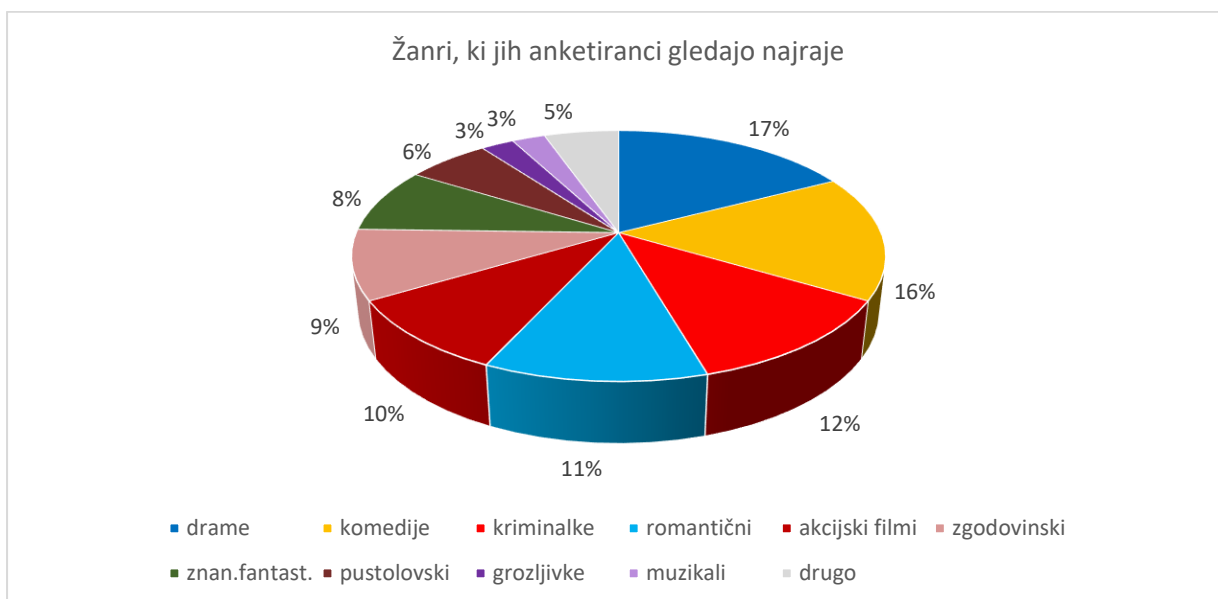
Rezultati kažejo, da se moški o filmih pogovarjajo redkeje kot ženske.

- Vedno ali pogosto se o filmu pogovarja 31 % žensk in 21 % moških.
- Redko ali nikoli se o filmih ne pogovarja 42 % žensk in 58 % moških.

5 RAZPRAVA

V drugo anketiranje je bilo vključenih 166 predstavnikov različnih generacij, 114 žensk in 52 moških vseh generacij, razen generacije Alfa – otrok, rojenih po letu 2012. Če seštejeva odgovore vseh anketirancev na vprašanje, katere filmske žanre imajo najraje, ugotoviva naslednje:

- Žanri, ki jih anketiranci gledajo najraje, so: drame (za 17 % vseh anketirancev), komedije (16 %), kriminalke (12 %), romantični filmi (11 %), akcijski filmi (10 %) in zgodovinski filmi (9 %).
- Žanri, ki jih najraje gleda najmanj anketirancev, so: muzikali in grozljivke (po 3 %), pustolovski filmi (6 %), znanstveno-fantastični filmi (8 %) in zgodovinski filmi (9 %).

Rezultati se razlikujejo po generacijah in spolu.

5.1 KATERE FILMSKE ŽANRE GLEDAJO POSAMEZNE GENERACIJE?

Razlike med generacijami

Ugotavljali sva, pri katerih filmskih žanrih so največje razlike med generacijami.

- Največje razlike med generacijami so pri zgodovinskih filmih, ki jih gleda 19 % babyboom generacije in le 3 % generacije Z (razlika 16 odstotnih točk).
- Akcijske filme gleda 17 % generacije Z in 8 % vojna generacija (razlika 9 odstotnih točk).
- Tudi pri komedijah so precejšnje razlike med generacijami. Gleda jih 20 % generacije Y in le 12 % babyboom generacije (razlika 8 odstotnih točk).
- Najmanjše razlike med generacijami v gledanosti posameznih žanrov so pri pustolovskih filmih, kriminalkah, romantičnih komedijah, muzikalih, vojnih filmih in vesternih, razlike pa so v deležih predstavnikov teh generacij, ki določene žanre gledajo. Najmanj gledalcev imajo vesterni, vojni filmi in muzikali.

Razlike po spolu

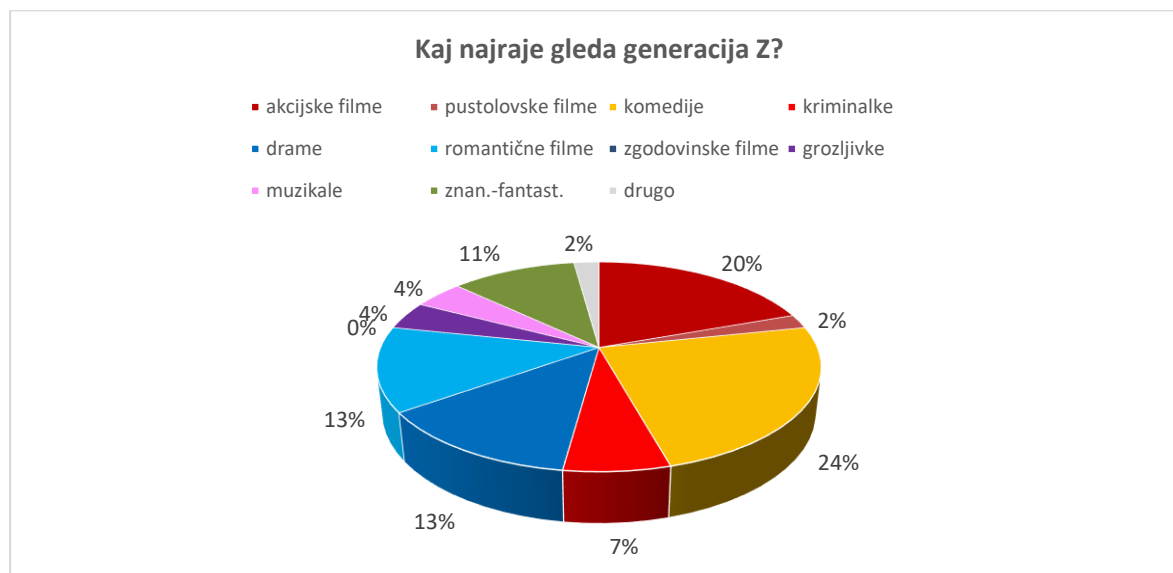
Tudi primerjanje gledanosti filmskih žanrov po spolu je dalo zanimive ugotovitve. Na osnovi razlik sva lahko določili večinsko ženske filmske žanre in večinsko moške filmske žanre.

- Večinsko ženski filmski žanri glede na rezultate raziskave so: romantični filmi (gleda jih 14 % žensk in samo 1 % moških), muzikali (5 % žensk in 1 % moških) in drame (13 % žensk in 7 % moških).
- Ženske prevladujejo še v gledanosti naslednjih filmskih žanrov (komedije: 17 % žensk, 13 % moških) in druge zvrsti.
- Kot izrazito moške filmske zvrsti so se izkazali: akcijski filmi (18 % moških in 10 % žensk), pustolovski filmi (13 % moških in 7 % žensk), znanstveno-fantastični filmi (10 % moških in 6 % žensk), vojni filmi (7 % moških in 1 % žensk) in vesterni (4 % moških in 1 % žensk).
- Filmski žanri za oba spola so: kriminalke (12 % moških in 10 % žensk), zgodovinski filmi (9 % moških in 8 % žensk) in grozljivke (gleda jih 3 % moških in 3 % žensk).

Primerjava rezultatov s podobnimi raziskavami

Leta 2016 sta dijakinji Daša Šeligo in Jana Kliček v raziskovalni nalogi zapisali, da izmed 173 anketirancev, starih 23 let, 44 % najraje gleda komedije, 20 % akcijske filme, 12 % znanstveno fantastiko, 10 % pustolovske filme, 6 % drame, 6 % grozljivke in 2 % kriminalke.²⁸

Pripadniki generacije Z so stari 26 let in manj. V najino raziskavo je bilo vključenih 45 predstavnikov Z generacije, kamor so leta 2016 spadali tudi anketiranci omenjene raziskave. Rezultate najine raziskave prikazuje spodnji grafikon.

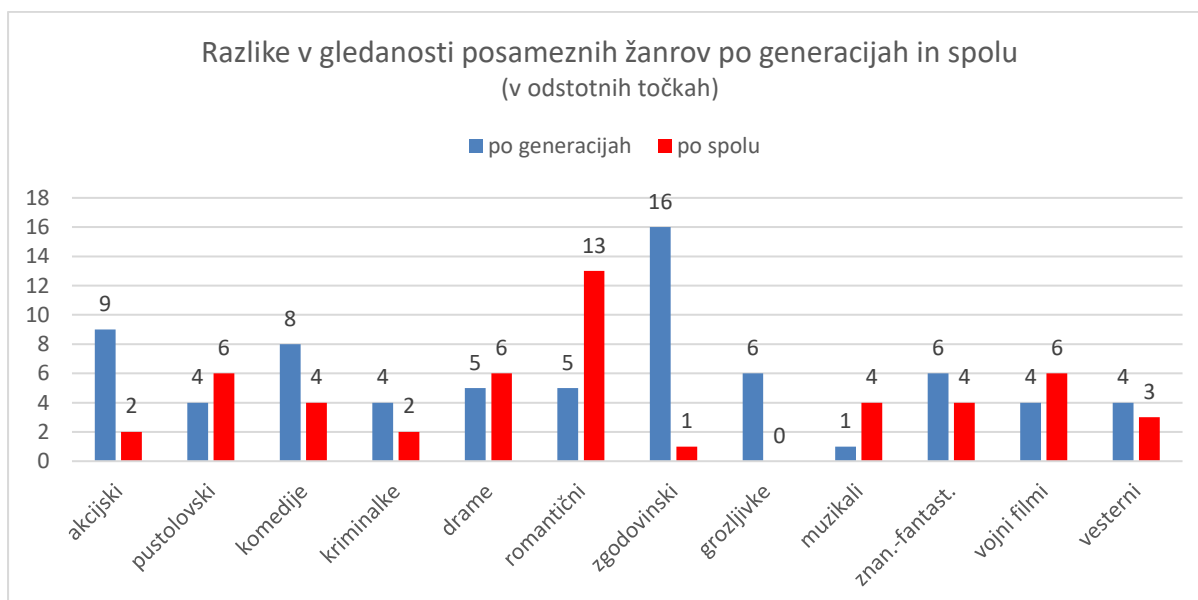
Rezultati najine raziskave so potrdili, da generacija Z najraje gleda komedije (24 %). V primerjavi z raziskavo Daše Šeligo in Jane Kliček ugotavljava, da je odstotek teh, ki najraje gledajo komedije, v najini raziskavi za 20 % manjši kot v omenjeni raziskavi. Podobnosti je še nekaj: tudi pri nas so akcijski filmi drugi najpogosteje izbrani žanr. Izbral ga je enak delež anketirancev kot v raziskavi Daše Šeligo in Jane Kliček. Med najinimi anketiranci je več

²⁸ Daša Šeligo, Jana Kliček, 2016, str. 18.

takih, ki najraje gledajo drame (13 %, v omenjeni raziskavi pa 6 %) in manj takih, ki imajo najraje pustolovske filme (2 %, v primerjalni raziskavi 10 %). Približno se pa ujema delež anketirancev, ki najrajši gledajo znanstveno-fantastične filme (11 %, v primerjalni raziskavi 12 %) in grozljivke (4 %, v primerjalni raziskavi 6 %). Med najinimi anketiranci pa je precej več tistih, ki imajo najrajši kriminalke (7 %, v omenjeni raziskavi 2 %).

5.2 ALI NA GLEDANOST FILMSKIH ŽANROV BOLJ VPLIVA PRIPADNOST SPOLU ALI GENERACIJI?

Da bi si odgovorili na vprašanje, ali na gledanost filmskih žanrov bolj vpliva pripadnost spolu ali generaciji, sva primerjali razlike v odstotnih točkah pri odgovorih na vsako posamezno vprašanje. Razlike odstotnih točk prikazuje spodnji grafikon. Te odstotne točke sva sešteli. Vsota odstotnih točk med generacijami znaša 72, vsota odstotnih točk med spoloma pa 51. Ker je med generacijami večja vsota razlik odstotni točk (72), zaključujemo, da je gledanost posameznih filmskih žanrov bolj odvisna od generacije kot od spola.

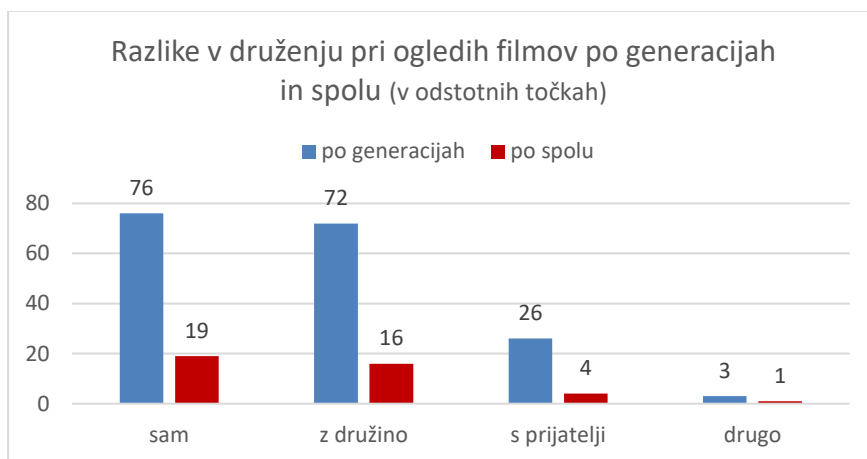
Iz primerjave razlik odstotnih točk, ki jih razbereva iz zgornjega grafikona, ugotavljava:

- Največja razlika odstotnih točk med generacijami in spoloma je pri gledanosti **zgodovinskih filmov**, saj znaša po spolu 1 odstotno točko, po generacijah pa kar 16 odstotnih točk (zgodovinske filme gleda 19 % babyboom generacije in samo 3 % generacije Z).
- Obratno je **pri romantičnih filmih**, kjer je razlika po spolu 13 odstotnih točk, po generacijah pa 5 odstotnih točk. Romantične filme gleda 14 % žensk in samo 1 % moških.
- Pri **akcijskih filmih** znaša razlika po generacijah 9 odstotnih točk (gleda jih 17 % generacije Z in samo 8 % vojne generacije), po spolu pa samo 2 odstotni točki.
- **Grozljivke** gleda manjši delež anketirancev, vendar razlik po spolu ni, razlika po generacijah pa znaša 6 odstotnih točk (gleda jih 6 % generacije Z, vojna generacija pa jih ne gleda).

- Večja razlika je še pri **komedijah**, kjer je razlika po spolu manjša za 4 odstotne točke kot po generacijah. Komedije gleda največ generacije Y (20 %), najmanj pa babyboom generacije (12 %).
- Pri **muzikalih** je podobno kot pri grozljivkah, gleda jih manjši delež anketirancev. Razlike po spolu so za 3 odstotne točke večje kot po generacijah.
- Pri ostalih žanrih znašajo razlike po spolu in generacijah dve odstotni točki (pustolovski filmi, kriminalke, znanstvena fantastika in vojni filmi).
- Pri dramah in vesternih pa znaša razlika po spolu in generacijah eno odstotno točko.

5.3 ALI NA RAZLIKE V DRUŽENJU PRI GLEDANJU FILMOV BOLJ VPLIVA PRIPADNOST SPOLU ALI GENERACIJI?

Pregledali sva razlike v odgovorih pri vprašanju, s kom anketiranci najpogosteje gledajo filme, in jih primerjali po spolu in generacijah. Vsota razlik med odgovori pri generacijah znaša 177 odstotnih točk, po spolu pa 40 odstotnih točk. Iz rezultata ugotavljava, da na druženje pri gledanju filmov bistveno bolj vpliva pripadnost generaciji kot spolu.

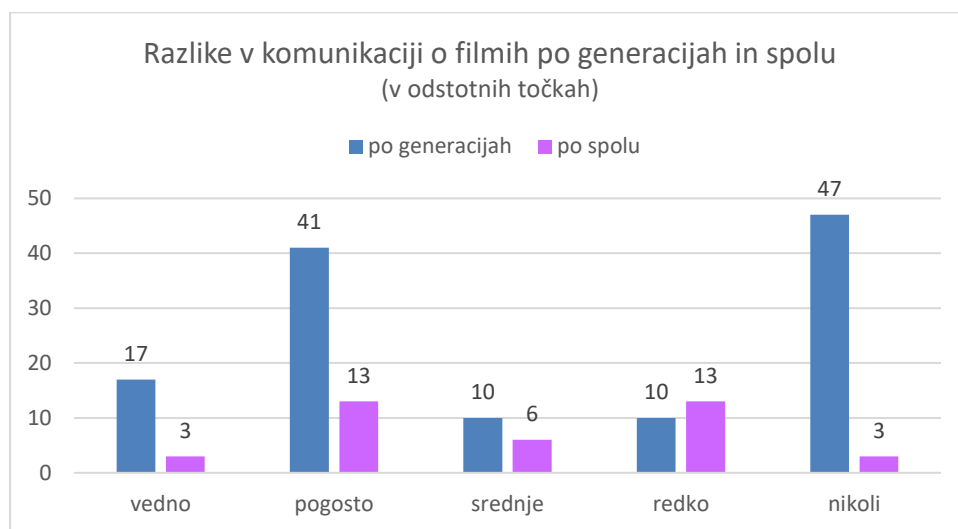
V primerjavi razlik v druženju pri ogledih filmov ugotavljava:

- Največja razlika je pri odgovoru, da gledajo filme sami, je pri generacijah, saj so vsi anketiranci vojne generacije odgovorili, da gledajo filme sami, po drugi strani pa le 24 % generacije X gleda filme sama. Tudi 54 % babyboom generacije gleda filme sama, kar kaže na osamljenost starejše generacije.
- Pri primerjanju spolov pa sva ugotovili, da za 19 odstotnih točk več moških gledajo filme sami v primerjavi z ženskami (54 % moških in 35 % žensk).
- Z družino gleda filme večina generacije X (72 %) in nič pripadnikov vojne generacije (razlika je torej 72 odstotnih točk).
- Zanimivo je še, da 26 % generacije Z gleda filme s prijatelji, pri vseh drugih generacijah pa je teh manj kot desetina, pri vojni generaciji pa takih jih ni (razlika je zato 26 odstotnih točk).

5.4 ALI SO VEČJE RAZLIKE V KOMUNIKACIJI O FILMIH MED SPOLOMA ALI MED GENERACIJAMI?

Če na enak način, kot sva pri predhodnih dveh vprašanjih, primerjava še razlike v odgovorih na zadnje vprašanje, ugotoviva, da vsota razlik po generacijah znaša 125 odstotnih točk, po spolu pa 38 odstotnih točk. Glede na to sklepava, da na komunikacijo o filmih bolj vpliva pripadnost generaciji kot spolu.

Primerjanje razlik v komunikaciji o filmih nama pove naslednje:

- Nikoli se o filmih ne pogovarja 50 % vojne generacije in 3 % generacije Y. Razlika med tema dvema generacijama v komunikaciji o filmih znaša 47 odstotnih točk.
- Pogosto se o filmih pogovarja 41 % generacije babyboom, nikoli pa vojna generacija (razlika je 41 odstotnih točk).
- Pri primerjanju spolov so razlike manjše. Največje so pri odgovoru »pogosto« in »redko«, kjer znašajo 13 odstotnih točk. Pogosto se o filmih pogovarja 26 % žensk in 13 % moških, redko pa 33 % žensk in 46 % moških. Rezultati kažejo, da se ženske več pogovarjajo o filmih kot moški.

5.5 PREVERJANJE HIPOTEZ

Hipoteza 1: Izbira filmskega žanra je bolj odvisna od spola kot pa od generacije, ki ji posameznik pripada.

Hipoteza se ni potrdila. Raziskava je pokazala, da je gledanost posameznih filmskih žanrov bolj odvisna od generacije kot od spola.

Hipoteza 2: Ob gledanju filmov se bolj družijo mlajše in srednje generacije (v času družinskega življenja), manj pa za starejše generacije, ki so bolj osamljene.

Hipoteza se je deloma potrdila. Rezultati raziskave so pokazali, da se pri gledanju filmov najbolj družijo generacija X (72 %), nato pa generaciji Z in Y (obe po 59 % - z družino in s prijatelji).

Hipoteza 3: O filmih se več pogovarjajo mlajše generacije, ker imajo več časa in se več družijo kot srednje in starejše generacije.

Hipoteza se ni potrdila. Rezultati raziskave so pokazali, da se najpogosteje o filmih pogovarja babyboom generacija (62 % srednje pogosto in pogosto), nato generacija X (55 % srednje pogosto, pogosto in vedno) in generacija Y (54 % srednje pogosto, pogosto ali vedno). Redko ali nikoli se o filmih ne pogovarja 83 % vojne generacije in 51 % generacije Z. Le malo predstavnikov generacij se o filmih pogovarja vedno, med njimi prevladuje generacija Z z 11 %. Redko ali nikoli se o filmih ne pogovarja več moških (58 %) kot žensk (42 %).

6 ZAKLJUČEK

Raziskovalna naloga je bila za naju zelo zanimiva, a tudi zahtevna. Meniva, da je nekaj posebnega, saj podobne raziskave še nisva videli. Rezultati so ponekod predvidljivi, drugod pa presenetljivi, npr. da se tretjina mladih (generacije Z) ne pogovarja o filmih, ki so si jih ogledali. Meniva, da bi bile ugotovitve raziskave koristne za medijske hiše, ki nakupujejo filme za različne ciljne skupine in jih predvajajo ob različnih časovnih terminih.

Čeprav je raziskava sprva izgledala skromna, pa sva jo z drugim anketnim vprašalnikom zelo razširili, tako da sva dobili veliko množico podatkov, ki sva jih težko obvladovali. Zato sva podatke analizirali le v tisti smeri, ki je bila cilj najine raziskovalne naloge. Analizo rezultatov bi bilo zato možno analizirati še veliko bolj podrobneje in še na več drugih načinov.

Raziskavo bi lahko nadaljevali tako, da bi anketirance različnih generacij spraševali, v čem vidijo prednosti in slabosti, če si ogledajo filme doma ali v kinodvoranah. Raziskovali bi lahko, kaj jim je pri posameznih filmskih žanrih najbolj zanimivo, kaj jih pritegne, kako filmi vplivajo na njihova čustva, ali jih zanima le zgodba ali iščejo v filmih globlji pomen, ali jih zanima tudi filmska umetnost, zgradba filmske zgodbe, tehnična izvedba itd. Nekateri anketiranci so omenjali, da najraje gledajo dokumentarne, potopisne, športne, kuharske, biografske in druge filme oziroma oddaje. Tudi te bi bile lahko zanimiva tematika prihodnjih raziskav.

7 VIRI IN LITERATURA

- Andreja Barle, Bojana Novak Fajfar, Alojz Pluško, Mirjam Počkar, Tanja Popit: *Uvod v sociologijo*, Ljubljana, DZS, 2000.
- *Veliki slovar tujk*, strokovni urednik Miloš Tavzes, Ljubljana, Cankarjeva založba, 2006.

Elektronski viri in literatura:

- Beresford Research, *Age Range by Generation*, <https://www.beresfordresearch.com/age-range-by-generation/> (20. 1. 2023).

- Biljak Gerjevič, Romana: Po čem se razlikujejo slovenske generacije in kako velike so, 5. november 2018, <https://www.dnevnik.si/1042845608> (19. 1. 2023).
- *Filmski pojmovnik*, Kinoteka, <https://kinoteka.si/filmski-pojmovnik/?glossary> (20. 1. 2023).
- *Filmski žanri, Filmi* (google.com), <https://sites.google.com/site/filmi556i/> (13. 1. 2023)
- *Generation timetable*, https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Generation_timeline.svg (20. 1. 2023)
- Ledeno kraljestvo, <https://www.imdb.com/title/tt2294629/> (20. 1. 2023).
- Méliès, Georges, francoski filmski režiser, dostopno na: <https://www.britannica.com/biography/Georges-Melies> (20. 12. 2022).
- Pew Research Center: *Opredelitev generacij*, https://www.pewresearch.org/fact-tank/2019/01/17/where-millennials-end-and-generation-z-begins/ft_19-01-17_generations_2019/ (20. 1. 2023).
- Šeligo, Daša; Kliček, Jana: *Kako filmski žanri vplivajo na čustva ljudi*, raziskovalna naloga, Celje, Šolski center Celje Srednja šola za strojništvo, mehatroniko in medije, 2016, dostopno na: <https://www.knjiznica-celje.si/raziskovalne/4201604194.pdf> (20. 1. 2023).
- *Zakaj ljubitelji grozljivk bolje prenašajo epidemijo koronavirusa?*, Moški svet, A. P., 29. 10. 2020, <https://www.moskismet.com/zabava/film-tv/zakaj-ljubitelji-grozljivk-bolje-prenasajo-epidemijo-koronavirusa.html> (20. 1. 2023).
- *Zgodovina digitalne kamere in digitalne slike*. Dostopno na: <https://www.digitalkameramuseum.de/en/history> (20. 12. 2022).
- Žanr, <https://fran.si/iskanje?View=1&Query=%C5%BEanr> (19. 1. 2023).

8 PRILOGA

8.1 ANKETA 1

Sva Klara Podbevšek in Sara Maja Vodušek iz 9. razreda OŠ Rodica. Delava raziskovalno nalogo o filmih, zato vas prosiva, da rešite anketo.

Spol: ženski   moški

Starost: 15 do 15 let   16 do 20 let   21 do 30 let   31 do 40 let   50 in več let

Kaj najraje gledaš?   - serije   - filme   - ne gledam filmov/serij

Katera je tvoja najljubša zvrst filma ali serije?

- animirani filmi   - akcijski filmi   - drame   - grozljivke   - kriminalke
- znanstveno-fantastični filmi   - ne gledam filmov

S kom najraje gledaš filme?

- sam   - s prijatelji   - z družino

Hvala za odgovore!

8.2 ANKETA O FILMIH 2

Sva Klara Podbevšek in Sara Maja Vodušek iz 9. b OŠ Rodica in delava raziskovalno nalogo o gledanju filmov. Prosiva vas za sodelovanje. Anketa je anonimna in vam bo vzela le nekaj minut časa.

Spol: Ž   M

V katero generacijo spadaš? (označi)

- generacija vojne: roj. do 1945 – starost 78 let in več.
- babyboom generacija: roj. 1946–1964 – starost od 59 do 77 let.
- generacija X: roj. 1965–1980 – starost od 43 do 58 let.
- generacija Y milenijci: roj. 1981–1996 – starost od 27 do 42 let.
- generacija Z: roj. 1997 in kasneje – starost 26 let in mlajši.

Kako pogosto gledaš filme ali filmske/TV serije (nanizanke/nadaljevanke)? (dopolni in podčrtaj)

..... krat na dan / teden / 14 dni / mesec / redkeje

Katere filmske žanre najpogosteje gledaš? (označi, možnih je več odgovorov)

- akcijske filme
- pustolovske filme
- komedije
- kriminalke
- drame
- romantične filme
- zgodovinske filme
- grozljivke
- muzikale
- znanstveno-fantastične filme
- vojne filme
- vesterne
- drugo .....

Kateri filmski žanr od zgoraj naštetih gledaš najraje? .....

Zakaj se največkrat odločiš za ogled filma? (označi, možnih je več odgovorov)

- zaradi zabave in sprostitve
- zaradi zapolnitve prostega časa
- zaradi pridobivanja novih pogledov na temo filma,
- zaradi spoznavanja filmske umetnosti,
- zaradi seznanitve s filmom, ki ga znanci priporočajo
- zaradi medijske izpostavljenosti
- drugo (navedi) .....

S kom najpogosteje gledaš filme? (obkroži)

samz družino   s prijatelji   drugo (napiši) .....

Ali se po ogledu pogovarjaš o filmu? (obkroži)

vedno   pogosto   srednje pogosto   redko   nikoli

Hvala vam za sodelovanje v raziskavi!

8.3 REZULTATI ANKETE O FILMIH 2

Preglednica 6: Število anketirancev po generacijah

<i>Generacija</i>	<i>starost</i>	<i>ženske</i>	<i>moški</i>	<i>skupaj</i>
Z: roj. 1997 in kasneje	do 26 let	31	14	45
Y milenijci: roj. 1981–1996	27-42 let	19	11	30
X: roj. 1965–1980	43-58 let	31	15	46
babyboom: roj. 1946–1964	59-77 let	29	10	39
vojne: roj. do 1945	78 in več	4	2	6
vseh skupaj		114	52	166

Preglednica 7: Kako pogosto gledaš filme ali filmske/TV serije nanizanke/nadaljevanke)? - ženske

<i>Generacija</i>	<i>2 x na dan</i>	<i>1 x na dan</i>	<i>5 x na teden</i>	<i>4 x na teden</i>	<i>3 x na teden</i>	<i>2 x na teden</i>	<i>1 x na teden</i>	<i>1 x na 14 dni</i>	<i>redkeje</i>
Z	0	7	3	2	4	3	7	3	2
Y milenij.	1	2	0	1	2	3	6	1	2
X	0	9	0	0	2	4	6	4	7
babyboom	0	9	2	0	4	5	3	0	6
vojna	0	2	1	0	0	1	0	0	0
skupaj	1	29	6	3	12	16	22	8	17

Preglednica 8: Kako pogosto gledaš filme ali filmske/TV serije nanizanke/nadaljevanke)? - moški

<i>Generacija</i>	<i>2 x na dan</i>	<i>1 x na dan</i>	<i>5 x na teden</i>	<i>4 x na teden</i>	<i>3 x na teden</i>	<i>2 x na teden</i>	<i>1 x na teden</i>	<i>1 x na 14 dni</i>	<i>redkeje</i>
Z	2	4	0	2	2	0	4	0	0
Y milenij.	0	1	3	0	2	3	1	0	1
X	1	3	2	0	3	3	3	0	0
babyboom	0	3	1	1	0	1	0	2	2
vojna	0	1	0	1	0	0	0	0	0
skupaj	3	12	6	4	7	7	8	2	3

Preglednica 9: Katere filmske žanre najpogosteje gledaš? - ženske

<i>Filmski žanr</i>	<i>generacija Z</i>	<i>gen. Y</i>	<i>gen. X</i>	<i>babyboom</i>	<i>vojna</i>	<i>skupaj</i>
akcijske filme	15	8	10	6	1	40
pustolovske filme	7	7	8	3	1	26
komedije	17	15	18	12	4	66
kriminalke	8	8	8	12	1	37
drame	11	10	12	14	2	49
romantične filme	14	12	14	11	3	54
zgodovinske filme	0	4	5	18	2	29
grozljivke	7	3	1	1	0	12
muzikale	6	4	3	5	1	19
znan.-fantast.	10	3	7	3	1	24
vojne filme	1	1	1	1	0	4
vesterne	0	0	0	3	0	3
drugo: potopisne	0	0	0	0	1	1
kuharske	0	0	0	1	0	1
izobraževalne	0	0	0	1	0	1
biografske	0	0	1	3	0	4
dokumentarne	0	0	5	1	0	6
planinske	0	0	0	1	0	1
animirani filmi	3	0	0	0	0	3
resničnostni šovi	1	0	0	0	0	1

Preglednica 10: Katere filmske žanre najpogosteje gledaš? - moški

<i>Filmski žanr</i>	<i>generacija Z</i>	<i>gen. Y</i>	<i>gen. X</i>	<i>babyboom</i>	<i>vojna</i>	<i>skupaj</i>
akcijske filme	13	9	10	6	1	39
pustolovske filme	9	5	8	5	1	28
komedije	7	8	8	5	0	28
kriminalke	8	4	8	6	1	27
drame	5	2	4	5	0	16

Katere zvrsti filmov gledajo različne generacije?

romantične filme	1	0	1	0	0	2
Zgod. filme	5	2	5	8	0	20
grozljivke	4	0	3	0	0	7
muzikale	1	0	1	0	0	2
znan.-fantast.	6	7	6	2	1	22
vojne filme	4	1	6	3	0	14
vesterne	3	0	4	0	1	8
drugo: potopisne	0	1	0	0	1	2
dokumentarni	0	0	1	0	0	1
športni filmi	0	0	1	0	0	1

Preglednica 11: Razlike v deležih gledalcev posameznih žanrov po generacijah in po spolu

Razlike v %	po generacijah	po spolu
vesterni	4	4
vojni filmi	4	6
znan.-fantastika	6	4
muzikali	1	4
grozljivke	6	0
zgodovinski filmi	16	1
romantični filmi	4	13
drame	5	6
kriminalke	4	2
komedije	8	4
pustolovski filmi	4	6
akcijski filmi	9	8
skupaj	71	58

Preglednica 12: Kateri filmski žanr od zgoraj naštetih gledaš najraje? (ženske)

Filmski žanr	generacija Z	gen. Y	gen. X	babyboom	vojna	skupaj
akcijske filme	3	1	1	0	0	5
pustolovske filme	1	0	2	2	0	5
komedije	5	5	5	1	0	16
kriminalke	3	0	4	5	0	12
drame	4	5	7	7	1	24
romantične filme	6	4	5	3	1	19
zgodovinske filme	0	2	1	6	1	10
grozljivke	2	0	0	1	0	3
muzikale	2	0	0	2	0	4
znan.-fantastične	5	2	3	0	0	10
drugo: biografske	0	0	1	1	1	3
planinske	0	0	0	1	0	1
dokumentarne	0	0	2	0	0	2
animirane	1	0	0	0	0	1

Preglednica 13: Kateri filmski žanr od zgoraj naštetih gledaš najraje? - moški

Filmski žanr	generacija Z	gen. Y	gen. X	babyboom	vojna	skupaj
akcijske filme	6	3	2	0	0	11
pustolovske filme	0	2	1	2	0	5
komedije	6	0	4	1	0	11
kriminalke	0	1	3	3	1	8
drame	2	1	1	1	0	5
zgodovinske filme	0	0	2	3	0	5
grozljivke	0	0	1	0	0	1
znan.-fantastične	0	3	1	0	0	4
drugo: potopisne	0	1	0	0	1	2

Katere zvrsti filmov gledajo različne generacije?

Preglednica 14: Zakaj se največkrat odločiš za ogled filma? - ženske

<i>Razlog za ogled</i>	<i>generacija Z</i>	<i>gen. Y</i>	<i>gen. X</i>	<i>babyboom</i>	<i>vojna</i>	<i>skupaj</i>
zabava in sprostitvev	19	18	22	20	3	82
prosti čas	21	6	3	5	1	36
tema filma	2	2	9	5	1	19
filmska umetnost	0	0	6	10	0	16
priporočilo znancev	5	4	7	9	2	27
zaradi medijev	2	1	5	2	0	10
drugo: izobraževalne	0	0	0	1	0	1
razmišljanje	0	0	1	0	0	1
raje berem	0	0	1	0	0	1
ne gledam filmov	0	0	1	0	0	1
druženje, skupni čas	2	0	0	0	0	2

Preglednica 15: Zakaj se največkrat odločiš za ogled filma? - moški

<i>Razlog za ogled</i>	<i>generacija Z</i>	<i>gen. Y</i>	<i>gen. X</i>	<i>babyboom</i>	<i>vojna</i>	<i>skupaj</i>
zabava in sprostitvev	11	10	15	6	2	44
prosti čas	5	3	3	3	1	15
tema filma	4	2	2	4	0	12
filmska umetnost	3	2	1	2	0	8
priporočilo znancev	2	2	3	2	0	9
zaradi medijev	1	2	1	1	0	5
drugo: pridobivanje novih informacij	0	0	0	1	1	2

Preglednica 16: S kom najpogosteje gledaš filme? - ženske

<i>S kom?</i>	<i>generacija Z</i>	<i>gen. Y</i>	<i>gen. X</i>	<i>babyboom</i>	<i>vojna</i>	<i>skupaj</i>
sam	12	6	5	18	4	45
z družino	15	12	24	14	0	65
s prijatelji	9	2	2	3	0	16
drugo: z zakoncem	0	1	0	0	0	1
ne gledam filmov	0	0	2	0	0	2

Preglednica 17: S kom najpogosteje gledaš filme? - moški

<i>S kom?</i>	<i>generacija Z</i>	<i>gen. Y</i>	<i>gen. X</i>	<i>babyboom</i>	<i>vojna</i>	<i>skupaj</i>
sam	8	6	6	7	2	29
z družino	2	4	9	4	0	19
s prijatelji	4	1	0	0	0	5
drugo: z zakoncem	1	0	0	0	0	1

Preglednica 18: Ali se po ogledu pogovarjaš o filmu? - ženske

<i>Pogovor o filmu</i>	<i>generacija Z</i>	<i>gen. Y</i>	<i>gen. X</i>	<i>babyboom</i>	<i>vojna</i>	<i>skupaj</i>
vedno	2	1	2	0	0	5
pogosto	4	5	8	13	0	30
srednje pogosto	8	6	10	7	0	31
redko	11	6	10	9	2	38
nikoli	6	1	1	0	2	10

Preglednica 19: Ali se po ogledu pogovarjaš o filmu? - moški

<i>Pogovor o filmu</i>	<i>generacija Z</i>	<i>gen. Y</i>	<i>gen. X</i>	<i>babyboom</i>	<i>vojna</i>	<i>skupaj</i>
vedno	3	1	0	0	0	4
pogosto	1	1	2	3	0	7
srednje pogosto	4	2	3	1	1	11
redko	4	7	9	4	0	24
nikoli	2	0	1	2	1	6